Nr. 135 (15.214). Lwów, piątek 16. czerwca 1939. Rok LX.
Ч. 135 (15.214). Львів, пятниця 16. червня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 500.060
Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . 30.00 „
річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Духовенству Львівської Епархії до відома!

В неділю 18. ц. м. в год. 9-ій рано **Високопреосвященний Митрополит Кир Андрей** з приводу припадаючого 40-ліття Єпископства відправить при участи всіх наших Преосвященних Єпископів Ювілейну Благодарну св. Літургію та уділить з окремого доручення св. Отця Апостольське Благословення для всіх вірних.

Митрополичий Ординаріят поручає Духовенству і вірним злучитися своїми молитвами з молитвою Найдостойнішого Ювілята. Отці душпастирі відправлять в цей день у цьому намірені торжественну Благодарну Службу Божу закінчуючи її піснею „Тебе Бога хвалим" та виголосять відповідну проповідь.

Львів, дня 14. червня 1939 р.

Від Митрополичого Ординаріяту

† **Іван, еп. пом.**

Реґент Горті про автономію Карпатської України.

БУДАПЕШТ, 14. 6. Нині вполудне реґент Горті відкрив першу сесію нового мадярського парляменту і виголосив при цій нагоді промову, в якій вказав найважніші завдання нового парляменту. **В першу чергу парлямент мусить перевести справу інкорпорації Карпатської України та прийняти закон про автономію для Карпатської України в рямцях мадярської конституції. Далі парлямент повинен працювати над зміцненням держави шляхом господарської і суспільної перебудови краю, над розбудовою промислу і мадярських збройних сил. Напрямними у праці повинна бути засада незалежности закордонної мадярської політики від якихнебудь посторонніх чинників.** Згадавши про приязні взаємини Мадярщини з Італією та Німеччиною реґент заявив, що Мадярщина бажає і в майбутньому спільно йти з обома згаданими державами. Теплими словами говорив реґент про взаємини Мадярщини з Польщею і про спільний кордон. Висловив бажання, щоб взаємини між Мадярщиною та Югославією розвивались у приязній атмосфері. Мадярщина працюватиме з усіми державами, що виявляють добру волю. Свою промову закінчив висловом надії, що мир удасться вдержати не зважаючи на теперішнє напруження.

Сильне загострення конфлікту між Японією та В. Британією.

ЛЬОНДОН, 14. 6., ПАТ. Британсько-японські взаємини ввійшли в найкритичнішу стадію. Точно в год. 5-ій рано почалась японська бльокада британської концесії. Барикади, що їх в останніх кількох днях будували довкола границі концесії, обсадили японські вояки. Місцева японська влада повідомила британську владу, що доцінює пропозицію у справі мішаної комісії, але вважає її спізненою. Тому, що все приготовано до бльокади, японська влада не може змінити устійненої програми. Між японською концесією та китайською дільницею Тієнтсіну з одного боку і британською та французькою концесією з другого боку всякий рух завмер. У 7-ох місцях японці контролюють коловий рух і переводять ревізії в усіх авт. Крім того японці контролюють кораблі на ріці Гай, що перепливає через середину Тієнтсіну. **Японська влада оголосила спеціяльну проклямацію про причини бльокади. В цій проклямації японці нарікають, що британська влада дає охорону протияпонським і комуністичним елементам, підтримує китайську валюту і дозволяє вживати протияпонських книжок у школах. Бльокада буде тривати до того часу, доки британська влада не змінить зовсім своєї політики і не згодиться співпрацювати з Японією над устійненням нового ладу у східній Азії, не признає нового положення в терит. Китаю.**

По британській боці концесії бережуть британські війська. Британська влада рішена витримати бльокаду аж до останньої хвилини і переконати японців про недоцільність бльокади. Влада британської концесії запевняє, що харчів стане на кілька тижнів.

ЯПОНІЯ ВІДКИНУЛА БРИТІЙСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ.

ТОКІО, 14. 6. ПАТ. Британський амбасадор Крейґ відвідав мін. Аріту у справі бльокади в Тієнтсіні. Домеї повідомляє, що мін. Аріта відбув нараду з прем. Гіранумою у справі тієнтсінського положення у Тієнтсіні. **Японське міністерство закордонних справ відкинуло британську пропозицію у справі мішаної комісії, що розглянулаб дійсну вину китайців, яких підозрівають за вбивство Ченшінчана.** Представник міністерства закордонних справ заявив, що Японія зажадає від Анґлії спеціяльних ґарантій для остаточного управильнення взаємин між японською владою та управами британських концесій.

Райтер повідомляє: З відповіди, яку дістав британський представник у Токіо, виходить, що японський уряд уважає бльокаду в Тієнтсіні льокальною справою. **Тому, що британську пропозицію відкинено в Тієнтсіні обдумують нові кроки, щоб протиставитись японській акції. Згідно з останніми вістками консуль Злучених Держав у Тієнтсіні дістав від свого уряду доручення запропонувати своє посередництво, щоб поладнати конфлікт.**

ЛЬОНДОН, 14. 6. ПАТ. З Тієнтсіну повідомляють: Японська влада оголосила нині рано винятковий стан на ріці Гай. Рух кораблів заборонений від год. 6-ої вечором до год. 6-ої рано. Британський ґенеральний консуль доручив анґлійським корабельним товариствам стримати рух кораблів аж до відкликання. Аще японці внеможливили довіз свіжих яриш та овочів ціни на них підскочили на [illegible] концесії в гору. Запаси інших продуктів покищо зовсім вистачають.

В. БРИТАНІЯ ОГОЛОСИТЬ ГОСПОДАРСЬКИЙ БОЙКОТ ЯПОНІЇ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. У середу 14. ц. м. відбулося засідання британського уряду у справі положення на Далекому Сході. Одночасно члени парляменту обговорили з віцемін. Батлером положення в Тієнтсіні. **Британський уряд і парляментарні кола є за енергійними заходами проти японської акції. Одначе В. Британія немає на Далекому Сході відповідних сил, щоб енергійно протиставитись Японії. Тому британська акція може зводитись головно до господарських засобів боротьби з японським експортом та плавбою.**

ПАРИЖ, ПАТ. **Бльокада французько-анґлійської концесії в Тієнтсіні відтягнула в деякій мірі увагу французької опінії від европейських справ. У колах зближених до уряду панує переконання, що акція Японії тісно вяжеться з европейськими справами. Японія бажає використати напруження в Европі, щоб поладнати свої інтереси на Далекому Сході без інтервенції европейських держав.**

БЕРЛІН, ПАТ. Політичні кола Німеччини звертають щораз то більше увагу на події на Далекому Сході у звязку з загостренням британсько-французько-японського конфлікту, але не виявляють своїх поглядів. За те німецька преса пише про клопітливе положення, в якому опинилась В. Британія і Франція.

АНҐЛІЙСЬКИЙ УРЯД ВИЯСНЮЄ.

Відповідаючи на низку інтерпеляцій мін. Батлер заявив нині рано в палаті громад, що анґлійський уряд жде на звіт у справі бльокади концесії в Тієнтсіні і про його зміст поінформує палату. Британський уряд є в постійному контакті в цій справі з урядами Франції та Злучених Держав і радить над своїм становищем до бльокади. **В Льондоні сподіються нових протибританських виступів японської влади супроти інших британських концесій. Тому, що заходи Японії зводяться до того, щоб осягнути перевагу над британською торгівлею в Тієнтсіні і взагалі в Китаю Форін Офіс узгіднить свої рішення з міністерством торговлі.**

СТАНОВИЩЕ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Державний департамент слідкує за бльокадою британської концесії в Тієнтсіні. В обох концесіях американці мають свої життєві інтереси. Японці повідомили американського консуля, що бльокада не буде торкатися американських фірм. У Тієнтсіні є 250 стрільців американської маринарки, 400 цивільних громадян і 1.200 американських громадян у концесії. В Тієнтсіні працюють два банки, 2 фабрики вовняних матеріялів і 2 красильні, що належать до американських громадян.

ЯПОНЦІ АРЕШТУВАЛИ НОВОГО БРИТІЙСЬКОГО ГРОМАДЯНИНА.

ЛЬОНДОН, 14. 6. ПАТ. На інтервенцію британського консуля японська влада випустила нині на волю майора британських військ Льова, якого арештували японці вчора передполуднем. **Нині рано японці арештували на мості до британської концесії в Тієнтсіні британського громадянина Меєля.**

За союз з Францією Туреччина дістає Александрету.

АНКАРА, 14. 6. ПАТ. На засіданні парляментарної групи народньо-републиканської партії прем. Рефік Сейдам заявив учора серед загального ентузіязму присутніх, що французько-турецькі переговори у справі санджаку Александрети майже закінчені і небавом підпишуть договір. **Уже в короткому часі можна буде святкувати остаточне обєднання санджаку Александрети з Туреччиною.**

—o—

Що Берлін говорить?...

(Від нашого спеціяльного кореспондента.)

Берлін. 8. червня.

Регент Павло з княгинею Ольгою все ще не вернулися до Білгороду, але поїхали до Дрездену і звідти в гості до пп. Ґерінґів у Карінгаль. У звязку з цим у тутешніх колах закордонних журналістів появився злобний дотеп, мовляв: регент попросту боїться вертатися. Стільки наговорив, стільки понаобіцював заворожений берлінськими парадами, що нині не знає, як це все втокмачити білгородським політикам. Відчуває носом, що в Білгороді чекає його авантура. А хто нині спішиться до авантур?...

Але жарт на бік. Фактом є, що офіційний Берлін відвідинами регента Павла дуже вдоволений. Якісь конкретні дані для цього мусять бути. Балканський бльок, що стояв під очевидним і дуже невигідними для Берліна впливами Франції, тут уже так наче похоронили. Не менше вдоволені тут приїздом естонського міністра закорд. справ Сельтера і латвійського — Мунтерса. Знову два пакти неаґресії, знову діра в системі окруження! На Вільгельмсштрассе затирають руки.

Про Польщу дальше ні чичирк. Офіційно говорять дальше про неможливість порозуміння, але приватно, в чотири очі, здається таки не мали б нічого проти, коли б так Польща виявила схильність до переговорів. Іноді є враження що тої можливости тут навіть чекають, готові може й піти дуже далеко на „уступки". Бо в суті речі не йде вже нині про ґданську проблему, яка насправді може чекати, але про розбиття у цілому анґлійської концепції окруження. Таке розбиття було б однозначне із заломаними впливами Анґлії на континенті, з компромітацією її політики і для такого успіху варто було б навіть відсунути східню проблему на деякий час. А в тому часі може вдалось би осягнути компроміс з упокореною Анґлією так, як це було можливе Італії після абісинської компромітації Льондону...

Очевидно — повторюю — назовні всього цього не видно. Навпаки, неуступчивість у справі Ґданська, конечність скорої розвязки цієї проблеми, підкреслюють тут на кожному кроці. Це називається доброю дипльоматією. Бо ніхто ще не знає нині на ділі, наскільки Польща буде в майбутньому схильна до переговорів і наскільки поправляться інтервенційні вигляди Анґлії та Франції. А в нинішній ситуації годі сподіватися німецької ініціятиви до компромісу, як також годі виключати велику правдоподібність війни.

У тій цілій нервовій грі на політичній шахівниці Европи рішальною фіґурою видаються Совіти. Для Анґлії та Франції в першу чергу. Бо в Німеччині вважають спробу втягнути Москву в систему окруження вже програною. Чи це є наслідком якихсь обіцянок, які дав Папенові в Анкарі Патьомкін, чи це виходить зі своєрідної оцінки геополітичного положення Польщі — невідомо. Досить, що остання декляративна промова Молотова була тут неначе давно вичікуваною і сподіваною ревеляцією.

В Берліні можете почути тезу, що наглий, інтервенційний виступ Анґлії свідомо спровокувала Москва. Спеціяльно мав тут заслужитися Майський. Популярно це називається у нас: „перехитрили". Отже підвели і залишили. В Льондоні називають це шантажем у Берліні — добрим виреживеруванням потрібної Москві ситуації. Бо в Берліні взагалі не вірять у найситуації. Бо в Берліні взагалі не вірять хоча б у найменшу охоту Совітів до війни. Зате вірять, що Совіти дуже радо бачили б війну між двома таборами т. зв. капіталістичного світу в Европі. Така війна значно, а може й катастрофально ослабила б протисовітський фронт держав та в першу чергу на довгі роки перекреслила б небезпеку націоналістично-тоталької інтервенції. Без огляду на те, хто переможе, бо виснаження і винищення війною буде загальне. А крім цього — які прекрасні вигляди для імперіялістично-комінтернівської диверсії, яка в нинішніх мирових умовинах утратила вже всякі вигляди на европейському терені!

При цій нагоді подають як арґумент для правильної оцінки совітського становища промову Сталіна, що її він виголосив на 18. Зїзді Всесоюзної Комун. Партії ще 10. березня ц. р. Пригадуєте?... Ствердивши, що вже два роки стрясає світом нова імперіялістична війна від Шангаю аж до Ґібральтару та що одночасно оба ці роки були для Совітів роками мирного росту та розквіту, Сталін поставив тоді такі провідні тези для совітської політики: „1) Надалі продовжувати політику мира та скріплювати річеві взаємини із всіми державами. 2) Зберігати осторожність і не датися втягнути провокаторам до війни, що привикли вибирати каштани з вогню чужим руками. 3) Всякими способами скріплювати боєву силу армії та фльоти".

Німецькі арґументи видаються в цьому світлі й на цьому авторитетному тлі — цим разом досить переконливі. Дійсно, який інтерес мала б Москва у підтримуванні одної групи капіталістичних держав проти другої?... Щоб одну з них скріпити?... „Куі боно"? — з большевицько-комінтернівської точки погляду. Для Совітів була б одиноко корисна роля „того третього" у бійці двох. І хто зна, може для цього, щоб таку бійку викликати, совітська дипльоматія піде навіть врешті так далеко... як пішла у союзницькому договорі з Чехословаччиною з 16. травня 1935 р. Вже нині у черепашиних анґлійсько-французько-совітських переговорах, як виходить з пресових коментарів, згадують про можливість втягнути договір у рямці... статуту Ліґи Націй. Отже знову масова процедура: „Згідно з 10. статтею статуту Л. Н. і далі 12, 13, 15, § 7; 16-го і т. д." Ох, яке це нудне і самодурне, кволе і смішне! Роблять крок уперед, щоб опісля зробити два назад і спокійно придивлятися, як парцелюють чехословацького „союзника". Тільки тоді підрахунок Совітів був поганий, бо катастрофа Чехословаччини не викликала сподіваної европейської війни... у якій Совіти так радо хотіли б бути ліквідуючим інтервентом, тоб то тим, що робить „порядок" на побоєвищі.

Отже?... Отже є всі дані твердити, що европейська політика опинилася після величезного блефу з маршом вперед до війни — знову у сліпому куті безрадности і шукання... форсе, де взяли за великий розгін і занадто безоглядну форму дипльоматичної акції, ніякові настрої запанували у французькому та анґлійському міністерстві закордонних справ, де необережно полакомилися... на кислий московський виноград.

У теперішній ситуації розвязка примарної проблеми „мир чи війна?" лежить безумовно в руках Гітлера. Є всі дані думати, що мирової ініціятиви він не дасть. Вона мусіла б вийти звідкись збоку. Покищо її нема. Атмосфера й далі незвичайно напружена. З боку стоять Совіти, які все більше затрачують вигляд милого союзника, що хоче вибирати для інших каштани з вогню, зате приймають все більше вигляд апокаліптичного лицемірного хижака.

Цьому хижакові пахнуть каштани, та він хоче витягнути їх для себе, і то не з вогню, але з попелу...

Роман Голіян.

З польської преси.

Хто винен?

Оцим питанням: хто винен, що справа українсько-польських взаємин у Польщі досі неполаднана? — займається п. Р. у **„Дзєнніку Польскім"** (ч. 161 з 15-го червня ц. р.) у статті п. н. „Український неґативізм". П. Р. відповідає на закиди українців, що все те, що українці у справі наладнання українсько-польських взаємин сказали чи написали, було монольоґом, бо польська сторона ніколи у тій справі не заявилася і не заняла ясного становища.

„Знаємо, — пише п. Р. — що щоби дискусія не стала монольоґом, завжди мусить забрати в ній слово і друга сторона. Чи ми, поляки, забирали в ній слово? Саме так! Саме ми практично окреслювали наше становище в українській справі. Ми фактами, яких українці ніколи не признали за найправдивіший голос у дискусії, дали доказ, що розуміємо українську проблему, що хочемо її позитивної розвязки. Ніякий наш уряд не скликав шумних і помпатичних конференцій, не ініціював прилюдних дискусій у стилі чесько-словацьких чи чесько-українських за кожну школу, за кожне сільце, за кожну людину. Не вчив українців із дрібних успіхів у таких торгах робити в очах свого громадянства... великі політичні успіхи. Не обіцював, не торгувався, але дав багато. До дискусії, ставав з доброю, з найкращою хіба волею, підтриманою фактами. Ця мериторична, змістова сторінка проблеми найважніша, бо хіба важко собі уявити, що українці уважають за найважніше, коли, хто і де промовляв і формально дискутував. Кожний польський уряд шукав і шукає по нинішній день якоїсь правильної, що лежить у польських традиціях, розвязки проблеми української меншини."

Може бути, про це нам важко знати. Віримо п. Р. на слово, що кожний польський уряд шукав і до нині шукає розвязки української проблеми. І знаємо, що її не знайшов. Зрештою це нераз підтверджували і деякі органи польської преси (коли не шукати далеко: „Політика", „Час"), що ніякий польський уряд не зумів розвязати української проблеми. П. Р. виправдує це т. зв. „українським неґативізмом". Мовляв, не можна було з українцями добалакатися. Ніякий польський уряд „не робив шумних конференцій" (правильно, це теж метода!), ані „не ініціював, не торгувався, але дав багато" (яка чудова й переконлива була б стаття п. Р., якби він так був написав хочби тільки у скобках бодай дрібну частину з того „багато", що польський уряд дав українцям), а українці:

„З цілою послідовністю від початку створення Польщі з якоюсь дивною, затвердлою впертістю мобілізують проти себе найширшу польську опінію, опінію навіть польських низів, які називають „польською вулицею".

П. Р. пише це так, якби українська політика у Польщі була незмінна від 1920-го року. А тимчасом кожний, що хочби тільки поверховно цікавився українською політикою в Польщі, знає, що вона перейшла ріжні фази від становища до соймових виборів у 1922 році аж до нормалізації в 1935-ому році з цілою посередньою скалею. А все-ж не було випадку, щоб польська сторона котренебудь із тих становищ прийняла за вихідну точку до наладнання взаємин з українцями, отже й до розвязки української проблеми в Польщі. Що-ж торкається отих польських низів, що про них пише п. Р., то направду українці не потребують їх мобілізувати, бо коли йде про східньо-галицький терен, їх мобілізують проти українців із ревністю, гідною кращої справи, „Слово Народове" і „Дзєннік Польскі", та вже коли вже й не говорити про „ІКЦ" та йому подібні „орґани". Як ця мобілізація виглядає — досить згадати одну нашу установу: Маслосоюз. Установу кооперативно-торговельну, що не займається політичними справами. А все-ж ви навіть у поїзді у балачках людей з польських „низів" і „верхів" чуєте часто те слово: „Маслосоюз" з наголосом на „со". Що тут говорити: здавалося б, такий тверезий ум і така справедлива людина, як Зиґмунт Новаковський, а отже й йому сидить і в печінках той Маслосоюз, як це видно з його недавного фейлетону в „ІКЦ", що ми його недавно реферували. П. Р. робить із такого стану висновок, що тут українці завинили.

„Українці видряпалися на т. зв. автономічну площину, найширшу польсь[illegible] українську спірну площину. І не хочуть [illegible] чути про те, що до порозуміння, може прийти [illegible] вирівнювання ріжниць у раціях, тільки тоді, коли вони візьмуть під увагу [illegible] ґу польські рації: державну й національну. Коли так далі піде, не здивуємося [illegible] же, як прийде час що також і польська сторона відступить на становище повного абсолютного неґативізму у відношенні до українців."

Не дуже багато довелося б польській стороні відступати. Та все-ж п. Р. застер[illegible]

...ться, що це не погроза, але небезпека, що так може статися внаслідок неуступчивого становища української національної меншини. А щоб це не сталося п. Р. каже:

„А одною з умовин на шляху до іншого, кращого укладу польсько-українських взаємин є — мужеський погляд у минуле і мужеська оцінка того минулого. Як довго українці не зуміють признатися до того, що вони винуваті, як довго не почнуть праці над тим, щоб виробити серед себе інші погляди на ролю і місію Польщі, блукатимуть у колі концепцій на швидку руку і невдалих спроб. А правдивий шлях дійсности чейже такий широкий і ясний."

„Широкий і ясний шлях дійсности" простерся вночі з 14-го на 15-го березня ц. р. перед чехословацьким президентом Гахою у канцлерській канцелярії у Берліні. Цим шляхом з невиясненних досі причин пішов президент Гаха, над якою долею бідкається сьогодні польська преса всіх відтінків. Але ми не читали ,щоб якийнебудь польський часопис твердив, що нещасний президент Чехо-Словаччини вибрав найкращий і єдиний шлях.

Як сенат прийняв закон про церковні землі.

МАРШАЛ ПРИСТОР І У. П. Р. — ПРОТИ, СЕН. ТИМОШЕНКО ГОЛОСУВАВ ЗА ЗАКОНОМ.

Варшава, 13. червня.

Про те, що сенат на своєму пленарному засіданні у вівторок 13. червня ц. р. ухвалив обговорений нами подрібно **урядовий закон про церковно-православні землі**, читачі „Діла" вже знають. Одначе варто ще — бодай для історії — записати в кількох словах, як палата прийняла цей вкрай корисний для Православної Церкви новий законодатний акт.

Загально сподівалися, що **ВУО**, якого сеймові представники — як відомо — повтікали з залі засідань підчас промови посла **В. Онуфрійчука** 30. травня ц. р. (в якій православний посол з Волині доказував нереальність законопроєкту для українського правосл. населення), займе бодай сьогодні якесь декляративне становище... Сьогодні після промови сен.-референта **Гедройця** підчас голосування над законом про церковні землі **сенатор Тимошенко голосував за його ухваленням**. У. П. Р. голосувала — **проти**. Дискусії не було. Звернуло лише загальну увагу, що крім У. П. Р. проти закону голосував також б. маршал **сен. Пристор.** КТВ.

В обороні здорового інстинкту.

ДРІБНИЦІ, З ЯКИХ СКЛАДАЄТЬСЯ ВАЖНЕ ДІЛО.

Воєнні алярми, що від довгого часу то нерівномірно кріпшають, то знову слабнуть, але й на хвилину зовсім не втихають, боляче відбиваються на нашому цілому громадянському житті. Поминімо незалежні від нас причини, а нагадаймо тільки те, що залежить таки від нас самих, над чим ми самі повинні мати контролю власного розуму й застанови.

Насамперед погляньмо на найважнішу, для народу найбільшої ваги культурно-освітню ділянку. Справи наукові, літературні частинно й господарські, майже перестають цікавити громадянство міста чи села. „Це дрібниці, не варті тепер уваги", — так думає пересічний громадянин і, крім щоденників, не читає іншої преси. Люди не відновлюють передплат на місячники, тижневики; післяплатники не вирівнюють боргів, про нових передплатників і не згадуй. Майже затих рух по книгарнях. Кого сьогодні цікавить поява нової книжки? Хто питає за доброю, давніше виданою? Хто цікавиться навіть найпотрібнішими, фаховими, а хочби практичними господарськими виданнями? Це все справи малозначні, майже непомітні проти сензації дня — політики.

Які наслідки? — Руїна видавництв, руїна культурних підприємств. А коли не спаметаємося, то і неминуча загроза упадку навіть заслужених видавництв, побудованих з великих вкладок праці й гроша. Публика не здає тепер собі справи, що таким чином руйнує те, що будувала довгими роками, позбавляє праці багатьох культурних робітників. Не помічає, що це ж добровільна редукція власних найкращих, найцінніших надбань. Забувають при цьому, що зруйнувати можна скоро й легко, а відбудувати тяжко, а часом і зовсім неможливо.

Те саме і на економічному полі. Не тільки падуть нові підприємства, але зарисовується грунт під ногами і старих, здавалось би сильних фірм. Тоді, коли в цілому світі самовистачальність, гасло „Йди до свого по своє!" щораз сильніше переводиться і навіть поширюється аж до таких форм: „Не тільки підтримуй своє, але й руйнуй чуже", — в цей час у нас гасло „Свій до свого" наче злабшає своє темпо, слабне. Вільніше, порожніше стає при наших крамницях, по українських фірмах. Зменшується праця по наших фабриках, варстатах. Чомусь навіть порожніші жадальні наших лікарів, адвокатів і т. п. Чи люди менше купують? Менше потребують поради? Може... Але попри це є ще якесь невиправдане легковаження таких „дрібних", „маловажних" справ.

А проте коли не хочемо самі себе ліквідувати, повинен заговорити самозбережний інстинкт.

Візьму тільки один приклад — кожному з нас найлегше приступний, бо в найближчому окруженні. Візьмімо під увагу стару, всім знану фірму — фабрику цукорків „Фортуна Нова". Мусимо признати, що та фірма — то піонір у ділянці промислової праці, що донедавна на нашому українському грунті лежала облогом. Мусимо теж признати, що під оглядом доброти, гігієни та естетики виробів вона не приносить сорому нашому імені, а навпаки можемо бути з неї горді. Знаємо теж, що фірма ніколи не відмовляється навіть від значних пожертв на народні цілі та й оголошується в усій нашій пресі. Нарешті найважніше: в цих важких часах вона дає працю коло сотні українських робучих сил. Підчас неспокійних днів фірма мала тисячні втрати, а одна з службовичок переплатила свої переживання важкою недугою.

Який же повинен був би бути відрух громадянства? Хіба не важко відповісти. А проте по наших крамницях, кооперативах аж переливається від чужих виробів. Українська публика без найменших викидів совісти годує себе і своїх діток тими чужими виробами. Самі не тільки приватні купці, але й кооператори просто накидують чужий товар навіть своїм українським покупцям. Спробуйте післати по солодощі до будьякої укр. фірми, а навіть до найповажніших міських кооперативних крамниць чи складів, а напевне дістанете цукорки, чайнички, помадки, шоколядки чужої фірми. Завдайте собі труду — на будьякому родинному, зокрема дитячому святі перегляньте солодкі подарунки, а побачите касетки з цукорками всяких фірм, а зі свічкою шукатимете прегарної, в українському стилю виконаної касетки з цукорками „Фортуни Нової".

А тепер спитаймо себе так, по совісти: чи так повинно ставитися свідоме громадянство до своєї важко пошкодованої фірми?

Це саме відношення, як до „Фортуни Нової", можна запримітити і до інших, навіть „виріжнених" чужими фірм. Приклад „Фортуни Нової" даємо тільки тому, що про правду цих слів кожний з нас може при кожній нагоді переконатися; а щодо інших треба довшої уважнішої обсервації. Завдайте собі труду, погляньте навколо, а побачите, чи не запалене вам лице від сорому, коли спостережете, як український громадянин та громадянка, мов загіпнотизовані, минають ще не направлені вистави власної крамниці й заходять до сусідніх чужих.

Що навчить нас не легковажити собі таких „дрібних", „маловажних" справ? Коли усвідомимо собі, що саме ці „дрібні", „маловажні" справи складаються на великі. Коли пробудиться в нас дійсний інстинкт самозбереження, тоді він не дозволить у цей важкий, неправду важний, переломовий час підривати власний промисл своєю байдужістю і браком поважної застанови над ситуацією, в якій знаходимося?

Олена Кисілевська.

ШЕФ НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЇДЕ ДО ФІНЛЯНДІЇ ТА ЕСТОНІЇ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. З Гельсінок повідомляють, що шеф німецького ґенерального штабу ґен. Гальдер відїдає при кінці червня ц. р. Гельсінки і Талін, щоб зревізитувати начального вожда фінляндської армії ґен. Остермана та естонського шефа штабу ґен. Река.

—o—

СТЕЖНІ ЛИСТИ І ПРИЇЗД ГІМЛЕРА ДО ПРАГИ.

ПРАГА, ПАТ. Влада видала стежний лист за Вацлавом Гулінським, якого підозрівають, що застрілив підчас кривавого інциденту у Кладні німецького вахмайстра військової жандармерії.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє з Праги, що там приїхав шеф тайної поліції Німеччини Гімлер.

ЗАБОРОНА СТРАЙКІВ У ЧЕХІЇ ТА МОРАВІЇ

БЕРЛІН, ПАТ. З Праги повідомляють. **Уряд Протекторату порозумівшись з фон Нойратом рішив заборонити всі страйки та окупації на території Чехії та Моравії в інтересі спокою та розвитку господарського життя. В найближчому часі появиться розпорядок, що нормуватиме платні та умовини праці на терені Протекторату.**

З життя українців у Югославії.

БУДОВА НОВОЇ ЦЕРКВИ.

Дня 29. V., на другий день Зелених Свят, бачванські українці поклали угольний камінь під будову нової церкви в селі **Старий Вербас**. Урочистість та важкість цього релігійно-національного свята підкреслювали величезні маси народу з місцевої, старо-вербаської парохії та з сумежних сіл. В акті посвячення крім місцевого пароха о. Д. Биндаса взяло участь ще кількох наших священників з деканом та парохом Коцура о. Олександром Абодичем на чолі. Церква має бути готова вже восени цього року і складкова акція на будову йде дуже живим темпом.

ЗАХОДИ У СПРАВІ ЗАСНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ БУРСИ.

За почином редакції „Рідного Слова" і „Руских Новин" у Керестурі югославянські українці почали збіркову акцію на заснування першої української бурси в Югославії. Де ця бурса буде приміщена в Загребі Білгороді чи Сараєві, небавком вирішать. Виховуватись будуть в українській бурсі ученики народніх та середніх шкіл, діти наших земляків із Бачки, Срему та з Босні, в рідному слові, рідному дусі та в любові до свого. Вже зложено перші жертви на українську бурсу: парох з Руського Керестура о. Мих. Фірак зложив 3.000 динарів, парох Девятина о. Михайло Юристий теж 3.000 дин., українські студенти з Загребу прислали 130 дин.

ПАМЯТИ ГЕРОЇВ.

Першого дня Зелених Свят (28. V. ц. р.) українські поселенці села **Детляка**, в югославянській Бачванщині, традиційно згадали память тих, що впали за волю українського народу. Парох Детляка о. О. Біляк відправив панахиду після чого всі громадяни зібрались у місцевій читальні, щоб вислухати святочної промови, якої зміст в головному був присвячений ушануванню карпато-українських борців. — Другого дня Зелених Свят пропамятну панахиду відслужено у селі **Дервенті** при величкому здвизі народу та при небувалому патріотичному піднесенні.

КОНЦЕРТИ КАМЕНИЦЬКОГО ХОРУ.

У шкільній салі села **Девятин** відбувся у у першому дні Зелених Свят величавий, багатий програмою концерт мішаного хору з села **Камениці**, що його привів у гостину каменецький парох о. С. Саламон. Хор, зложений з 50 членів-співаків проспівав незвичайно вдало і з великим успіхом цілу низку композицій Котка, Леонтовича, Колесси й інших українських авторів світського та церковного змісту. Дуже ефектовним виявився баритоновий голос парубка Ключковського, що відспівав кілька сольових партій. В павзах між окремими вокальними продукціями відбувались деклямації девятинецьких школярів, що під оплески присутніх професорів цитували чимало патріотичних віршів. Кожний, хто був учасником цього концерту, міг ствердити величезний зріст національної свідомости серед українського населення в Югославії.

Ще перед виступом у Девятині каменецький хор виступив з великим успіхом у присілку Обосечку каменицької парохії, на ювилейному святі в 950-ліття хрещення Руси-України, витаний сердечно сотрудником з Баня Луки о. Латковичем та представниками дооколичного духовенства. Дня 18. V. співав цей хор на празнику у **Ст. Дуброві** на Прнявірщині при участи 500 селян під голим небом. Основник і диригент хору о. Саламон завоював собі незвичайні симпатії серед усіх українців Югославії.

УСПІХИ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕАТРАЛЬНОЇ ДРУЖИНИ.

У неділю 28. травня у день свята „Словацької Матиці" театральна дружина української читальні в **Керестурі**, яка має у своїм складі артистів „Нової Сцени" з Хусту, дала театральну виставу в сусідньому словацькому селі **Пивниці**. Вистава „Сорочинського ярмарку" відбувалась у гостинниці й було доволі тісно, та слухачі-словаки були були незвичайно одушевлені грою української дружини. Особливо українська пісня полонила всіх зібраних, які щиро дякували українцям за такий небуденний духовий пир. Диригент керестурського хору о. **І. Тимко** й артисти Петришин та Ощудляк завоювали собі цілковито словацьку публику.

Слава про успіхи читальняної дружини з Керестура розійшлася також між хорватами, які зараз запросили українську дружину до себе. 17. і 18. червня ц. р. відбудуться у місті Осієку, в державному театрі ім. краля Томіслава, перші вистави нашої дружини, яка виступить там із „Сорочинським ярмарком" і „Запорожцем за Дунаєм". Ці вистави самі хорвати уважають ревією української культури перед хорватським народом і заповідають рекордове число учасників — самої сметанки хорватської публики.

„УЧИТЕЛЬ" І. ФРАНКА НА СЦЕНІ В СЕЛІ ШИДІ..

Читальня „Просвіти" з села Шида в Керестурщині, улаштувала 28. V. місцеве свято найважнішою частиною якого була вистава драми І. Франка „Учитель" (у деякій переробці Я. Мудрого). Публики було багато й не менший був теж матеріяльний успіх. Читальняні артисти-аматори задумують підготовити дальші вистави.

НІМЕЧЧИНА ЗАТІСНЮЄ ВЗАЄМИНИ ЗІ ШВЕЦІЄЮ.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. У середу приїде до Стокгольму делегація у складі 20-ох визначних представників господарського життя Німеччини під проводом державних секретарів Баке і Штукарда. Делегація залишиться у Швеції 8 днів і відвідає більші осередки шведського промислу між іншим відому фабрику сталі у Сандвікен і копальні золота у Болідені. З прогулькою їдуть теж представники міністерства закордонних справ і міністерства пропаганди Німеччини.

РУХИ НІМЕЦЬКОЇ ФЛЬОТИ НА БАЛТІЙСЬКОМУ МОРІ.

З Копенгаги повідомляють, що в понеділок переплила Малий Белт німецька фльота у складі: 6 легких кружляків, 4 торпедовці та 9 підводних човнів. Німецька фльота поплила до Катеґату.

АР-ІЙ ЯВОРЕНКО. 5

Дві зустрічі.

(Докінчення).

Коли скінчилась офензива, наша сотня з повного складу 250 людей змаліла до одинацяти. Решта була між забитими й раненими. Прийшли нові похідні курені на доповнення полку, почалась нова праця. Треба було тих новиків привчити до фронту. Саме тоді я аванcував на хорунжого, дістав відзначення, — і жив! Все це разом витворювало досить бадьорий настрій. Не хотілось згадувати ні про смерть, ні про небіщиків...

Який місяць по офензиві, як новики обізнались з фронтом і звикли до нього, перекинули нашу дивізію до резерви корпусу. В тарнованськім лісі ми стали обозом, розложили шатра та спочивали. Не був це високий ні густий ліс. Між тим чортівським камінням (ох, скільки-ж людям воно смерть принесло!) не виросте ніколи порядний ліс. Та всеж лісок був, ба навіть трішки глибше в лісі попадались смерічки такі, що команда задумала збудувати шаласи чи колиби. От, і ходили наші сотні матеріял на колиби носити. Не була це справжня праця. Піде сотня, зрубають дві-три ялиці, обчимхають гилля тай несуть помаленьку. Робота, — от щоб тільки сотня не залежувалась у безділлі. Звичайно один старшина провадив сотню на ту „роботу", а інші або вилегувались, або ходили по дооколичних горах, щоб зазнайомитись з тереном. Часом, коли не йшли в терен, до такого службового старшини прилучувались інші, щоб лісом пройтися, весело поговорити, свіжим повітрям подихати. А треба знати, що в дооколичних селах майже не було цивільного населення так, що військові мусіли своїм товариством задоволитись.

Був чудовий ранок у перших днях серпня. Сонце зазирало зпоміж дерев рідкого ліса, пестило листя дерев, цілувало ніжно мох, що поміж камінням вкривав ту дрібочку землі. Стрільці кінчили обтісувати ялиці, а від позицій на Монте Санто, Ст. Габріеле та Водіче нісся гомін сильної канонади.

— Починається одинацята офензива — каже хор. Фіяля з 7-ої сотні (а було нас там дві сотні, 7-а та 8-а).

— Егеж! — відповів хтось. — Це вже другий день бють барабанним вогнем. Десь нині ввечір буде вже піхота пробувати йти в наступ.

Цікаво, — додав я, — що знову зачинають від Водіче та Монте Санто. Це так наче продовження десятої офензиви. Не знати, чи буде така кривава, як попередна?

— Го, го! Там 41-ий і 24-ий полк! — вмішався четвертий. — Це старі практики знад Ізонцо, не дадуться легко!

Йшла оживлена розмова, бо нас було шістьох, два службовці — а решта прогульковці. Робили всякі здогади. Одно було ясно всім: що нас тут у резерві довго не будуть держати. Кожної хвилини можуть кинути нас в якесь загрожене місце. А підходити до позицій серед барабанного вогню, це не переливки! Вже краще сидіти в перших окопах.

Сотні були готові з роботою і ми рушили в напрямі обозу. Не йшли, а тяглись, як старці на прощу. Не було потреби спішитись. Заки ми пройшли того півтора кільометра, то спочивали шось двічі. Відомо — мали час. Ось ще один закрут, обійти стежкою горбок і буде долина, де наш курінь розложився обозом. Та ще раз забагли сісти. Хай — мовляв — хлопці закурять... Закурили, пішла весела розмова, жарти...;

Нараз мене щось наче підорвало з місця. Стежкою по другім боці горбка йшла дівоча постать. Одягнена так, як носяться в тих сторонах усі молоді словінки, — випростована, бо несла тамошнім звичаєм на голові кіш винограду. Ліву руку сперла на бедрі, правою піддержувала кіш. Ішла ритмічним кроком, маєстатично, як яка королева... Розмови нараз замовкли. Очі всіх слідили ритмічний рух її тіла, одягненого в легку, обтислу одежу, яка наче зазначувала цілу будову тіла.

Та не на її хід, що мов музика, після чого танок причарував усіх, — не на те я дивився. Свій погляд я утопив в її обличчі в її очах. — Цеж Анна — говорило щось мені в душі. Не можуть бути у світі дві дівчині такі одна до одної подібні. Це ж таки вона!

І я пив її своїм поглядом. Вона помітила чи відчула мій погляд і наші очі зустрілись. Дивилась просто, як колись там за столом у своїй кімнаті... і зближалась. Зі зворушення я був близький омління. Я витягнув руку до неї та тремкими устами вишептав: — Анно, Анно!

Чула, чи не чула, не знаю... Перейшла мовчки попри фронт двох сотень. Всі стояли та водили за нею очима, як за командантом на дефіляді... Минула останні ряди і зникла, тільки десь між деревами майоріла її квітистий одяг.

— Ти куди? — спитав мене хтось.

— Іду за нею — я відповів нервово та пішов скорою ходою здоганяти свою мрію. Пішли за мною теж інші товариші, які не мали служби. Та хоч ми скоро йшли, а навіть підбігали, ніде ми не побачили вже дівчини. Пройшовши яких 3—4 кільометри прийшли ми до переконання, що вже не здогонимо її, не знайдемо.

— Гарна була, як царівна з казки, так зникла як у казці — сказав хтось з товаришів. Ми мимохіть переглянулися. Якісь дрижаки пройшли по нас, хоч це був ясний, теплий день. І ми мерщій вернулися до своїх.

Того самого дня ввечір при штурмі на гору Кольк чи Єлінек (не тямлю вже добре який) я дістав постріл у шлунок. Як мене несли на ношах, почала нагло бити артилерія на дорогу. Переляканні санітарі втікли, мене немічного лишили. Так я лежав три дні без ніякої помочі майже вміраючи. Але саме це спокійне лежання врятувало мене. Під вечір третього дня мене знайшли санітарі з чужого полку і віднесли до лічниці.

Лежучи, я мав час довго думати про свою другу зустріч. І тоді завагався: чи Анна повела мене у бій як загробна тінь, чи жде на мене — жива як я і ось-ось ще раз зустріну її.

Заперечення у справі Ґданська.

Компетентні кола у Варшаві заявляють рішуче, що пояснювання передостанньої промови англійського міністра закордонних справ льорда Галіфакса в сенсі послаблення союзницької гостости Англії минається з правдою. Повідомлення „Таймсу“ з Берліна, начебто Польща була готова згодитись на прилучення Ґданська до Німеччини під умовиною, що Німеччина не буде мілітаризувати цього міста та погодиться забезпечити цю умову міжнароднім зобовязанням, польські політичні кола у Варшаві називають продуктом фантазії, над яким не варто навіть дискутувати.

Це заперечення є щире і в основі правдиве, бо Берлін теж заперечує подібні комбінації, що появились дотично Ґданська в амстердамському „Телеграфі“. На запальному ґданському відтинку нема навіть проблиску звороту до кращого. кази на те твердження!

—o—

Сензаційний плян анексії Словаччини та Мадярщини.

ЛЬОНДОН, 14. 6. „Дейлі Геральд“ заявляє, що дні незалежної словацької держави вже почислені. Гітлер рішив зліквідувати Словаччину і включити її до Німеччини на таких самих засадах, як Чехію та Моравію.

Одною з причин, що мали приспішити рішення канцлера, є буцімто те, що чехи бачили в незалежній Словаччині точку опору для своєї визвольної акції. Тому Гітлер буцімто рішив відобрати чехам всі надії на те, що їм вдасться визволитися.

Англійський часопис твердить далі, що Гітлер пропонував спершу Словаччину Мадярщині. Зате він домагався від Будапешту ріжних уступок та слухняности супроти Райху. Одначе мадяри відкинули ті пропозиції, тому теж Гітлер рішив сам заанектувати Словаччину.

„Ню Хронікл“ зате запевнює, що все ще є можливости, що Словаччину прилучать до Мадярщини.

Плян захоплення Мадярщини.

БЕРЛІН, 14. 6. В Берліні відбулася перед кількома днями важна нарада гітлерівських дістів, на якій буцімто вирішено збільшити німецькі впливи на Словаччині й Мадярщині. Представник Райхсвери полк. Гроденав буцімто мав заявити, що Німеччина не може дозволити на те, щоб ті держави не використали під мілітарним та апровізаційним оглядом. Німеччина мусить шукати причин, щоб опанувати безоглядно по черзі спершу Словаччину, відтак Мадярщину.

Словаччину плянують німці захопити до кінця липня. На словацький уряд поведуть відповідний натиск, при тому Ґестапо зорганізує відповідні провокації, які оправдали би окупацію німцями Словаччини. В найближчих днях вишлють в долину Вагу дві змоторизовані дивізії, які поведуть акцію при кінці липня. Другим етапом буде захоплення Мадярщини. Коли німецька армія стоятиме на словацько-мадярській границі, німці спровокують прикордонні інциденти, що знову потягне за собою німецький ультимат до мадярів, в якому мадярський уряд матиме до вибору: або військовий союз з Німеччиною та повне підчинення Німеччині, або німецьку окупацію. Той плян натрапляє на труднощі з уваги на становище Італії. Одначе відповідну пропаганду в Мадярщині і Словаччині вже поведено.

„Ґазета Косьцельна“ в обороні львівської римо-католицької Архиепископської Курії.

В „Ділі“ (ч. 127 з 7-го червня ц. р.) ми реферували фейлетон п. Зигмунта Новаковського п. н. „Міліон душ“, що його надрукував краківський „ІКЦ“. Була це мова про „міліон польських душ“, які греко-кат. Церква „вкрала“ (так дослівно п. Новаковський написав) на Червенській Землі. В тім самім фейлетоні п. Новаковський зробив докір львівській римо-католицькій Архиепископській Курії за те, що вона супроти „воюючої Церкви“ займає пасивну поставу і „зовсім спокійно дивиться на крадіж міліона душ та ці практики“. На це львівська „Газета Косьцельна“ написала:

„Ці слова неправдиві і кривдні у відношенні до останніх двох ординаріїв: бл. п. архиеп. Більчевського й архиеп. Твардовського. Бо чи сотні костелів і каплиць, які вони вибудували, творення нових парохій та вікарій, вимагання від священників праці до краю людських сил — це ідеально пасивна постава?

„За те, що в останніх роках ділося, винуватий хто інший. Ті, що дозволили роззухвалитися „українцям“, що обрізували буджетові суми на релігійні потреби латинського обряду, що звивали катехитури, не знаходили гроша в буджеті на креування нових душпастирських стійок, що утруднювали польським священникам вступ до школи, хотіли позбавити їх впливу на народ і т. д.

„П. Новаковський стає на становищі тих, що питаються: чому ще архиепископських дібр не розпарцельовано? І це уважають за кривду польщини на сході. Нехай знають про те, що якби це було сталося, то більша частина тієї землі була би нині в руських руках — бо інших контрактів земські уряди за часів санації не затверджували. Що за користь з того, щоб позбавити Костел на сході решти його майна? Чи та, щоб лекше було поборювати „ендеків у сутанах“?

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

„Дешево“ куплене — дорого заплачене!

Це виглядає на парадокс, але я Вам дам доказ на те твердження!

Ви купили на торзі у незнаного і несовісного доставця молоко, яке мало 2.5% товщу і заплатили за літру того молока 18 сот. В той час молоко в солідній фірмі коштує 20 с. і має 3.5% товщу. Який вислід Вашого купна? Хоч Ви заплатили за 1 літру молока на торзі 11% дешевше, як у солідній фірмі, зате вартість його була на 40% менша, або іншими словами Вас коштувало те ніби дешевше молоко на 29% дорожче.

І так діється з усіми молочними продуктами, якщо ми їх купуємо в невідомому джерелі з розмірно низькою відживною вартістю, але на погляд ніби дешево (гляди звіти Міського Заведення для провірки харчів про стан зафальшовання набілу).

Коли зважимо, що побіч відживної вартости ще більше значіння має гігієна тих продуктів, тобто їх вплив на здоровля нашого організму, то тоді щойно зрозуміємо, що буцім-то дешево куплене може бути нераз грубо переплачене. Повну запоруку за першорядну якість і солідну ціну набілу маєте безспірно тоді, коли ввесь набіл купуєте в крамницях „Масосоюзу“.

П. В.

З листів до Редакції.

Вияснення п. І. Стевчака.

У звязку із спростуванням Старшини Кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка у Львові прошу привітно приняти до відома отсі вияснення:

1) З початком шкільного року 1938-39 я перейшов до хлопячої школи Р. Ш. ім. Тараса Шевченка у Львові на моє власне прохання, хоча Батьківський Кружок при хлопячій школі ім. Б. Грінченка та Головна Управа Р. Ш. бажали й надалі залишити мене учителем при хлопячій школі ім. Б. Грінченка.

2) Висоту моєї належности за залеглі службові побори в квоті 588.43 зол. устійнював не я сам, а устійнила цю квоту Управа Школи ім. Б. Грінченка, яку то обставину потвердила Старшина Кружка.

3) Належної мені платні за місяць травень 1938 р. я не дістав і нікому ніякої посвідки з моїм підписом на платню за місяць травень 1938 р. не видав.

4) Заяву з 8. грудня 1938 р., якою учителі школи ім. Б. Грінченка, між ними і я, погодилися на знижку множника з 25 на 20 я, як і інші учителі тої школи, відкликав як зложену під примусом та суперечну зі службовим правильником, що обовязує учительство всіх шкіл Р. Ш. у Львові. В цій справі забрала була голос і Гол. Управа Р. Ш., яка в письмі до Дирекції В. П. У. В. у Львові з 1. IV. станула на становищі, що Старшина Кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка „обовязана виплачувати як залеглі, так і біжучі платні учителям згідно з постановою правильника, пристосовуючи в кожному випадку при обчислюванні платні множник 0.25 зол.“

5) Ніякої 10% рати моєї належности мені з кінцем січня 1939 р. Кружок не вручував, і тимсамим незгідне з правдою є, немов би я не хотів тої рати приняти.

6) Устійнення висоти моєї належности не могло і не може бути залежне від устійнення та виплати грошевих претенсій Кружка ім. Б. Грінченка, які той Кружок підносить до Головної Управи Р. Ш.

7) Службові умовини щодо прав та обовязків учителів Р. Ш. усіх львівських шкіл устійнені службовим правильником, виданим Головною Управою Р. Ш., якого ніякий з Кружків Р. Ш. у Львові не може без згоди і порозуміння з Головною Управою змінювати, особливо зі шкодою для працюючих учителів.

8) Позов, внесений у моєму імені адв. др-ом Ст. Біляком, був необхідний, бо Кружок заперечив висоту моєї належности, а з огляду на те, що однорічний преклюзивний речинець, передбачений у постанові арт. 471 к. з., минав, мені загрожувало передавнення моєї претенсії.

9) Пропозиція Кружка Р. Ш., доручена в дні 1. червня 1939 р. (отже вже після внесення позову), відноситься лише до частини моєї претенсії в квоті 260.52 зол.; решту моєї претенсії Кружок категорично заперечує та відмовляється від передачі справи мировому судові.

10) Як дотепер, так і надалі я готов без застережень передати вирішення спору мировому судові та під тією умовиною стягнути судовий позов.

Львів, 11. червня 1939 р.
ІВАН СТЕВЧАК.

Змова проти Чанкайшека.

ТОКІО, 14. 6. Китайська поліція викрила змову т. зв. „прихильників миру“ проти Чанкайшека. У змову були вмішані найвизначніші діячі куомінтану та особи з найближчого окруження Чанкайшека. Поліція перевела багато ревізій та арештів. Справжню сензацію викликала вістка, що арештовано двох визначних діячів куомінтану, Ченшуджена і Пансіюгай, яких уважали підпорами режіму Чанкайшека.

На рахунок Ґестапо.

ПРАГА, ПАТ. „Праскі Ліст“ пише, що невідомий тип, який подав себе за члена Гестапо, допустився в останніх днях у Празі кількох обманів на суму 56 тисяч корон. Цей тип прийшов до двох громадян Праги, подався за члена Гестапо і заявив, що має доручення сконфіскувати гроші й дорогоцінності. Переляканi громадяни видали йому всі свої дорогоцінности і готівку. Поліція почала слідство.

Швайцарія — Совіти.

БЕРН, ПАТ. Національна Рада прийняла 79 голосами проти 33 внесок радикального радника Біліє, який закликає Раду, щоб вона наново розглянула справу взаємин Швайцарії з Совітським Союзом.

Приспішена розвязка хорватської справи.

ТЕРИТОРІЯЛЬНУ АВТОНОМІЮ ДЛЯ ХОРВАТІВ ОГОЛОСЯТЬ У ФОРМІ ДЕКРЕТУ

БІЛГОРОД, ПАТ. Єдиним наслідком інтерпеляції, що її внесли посли, які ставляться прихильно до б. прем. Стоядіновича, буде — як тут запевняють — приспішена розвязка хорватської справи, бо інтерпеляція 103 послів і сенаторів югославянського радикального обєднання звертялась радше проти примирливої акції прем. Цветковича. В кожному випадку послам не йшло про змінення позиції прем. Цветковича. Тому, що хорватська преса веде на широку мірку протестаційну акцію проти цієї інтерпеляції та б. прем. Стоядіновича вирину знаменитий психольоґічний момент, щоб приспішити переведення в життя порозуміння з хорватами. Добре поінформовані кола переконані, що автономію для хорватів оголосять у формі декрету реґенційної ради з огляду на складний характер порозуміння і на суперечности між домаганнями провідника хорватів д-ра Мачека та межею можливих уступок Білгороду. Ось так знайшлиб вихід з того положення, що витворилось по 27 квітні ц. р., коли то закінчились переговори між прем. Цветковичем і д-ром Мачеком у Загребі. Тоді теж виявилось, що домагання хорватів є куди більші ніж автономічні уступки, на які годився Білгород.

—o—

Еспанія в обіймах держав осі.

РИМ, ПАТ. Агенція „Інфор" обговорюючи візиту мін. Чяно у Бурґосі 18. ц. м. та візиту ґен. Франка з кінцем вересня ц. р. пише, що обі ці візити будуть потвердженням приязних взаємин між Італією та Еспанією, які виявились підчас останнього побуту в Римі мін. Серано Сунера. Агенція підкреслює, що **Еспанія не думає вертатись до свого колишнього становища як держави, що підлягала впливам чинників, які бажали визначити Еспанії другорядну ролю. Еспанія бажає займати на Середземнім морі позицію, що відповідає її значінню. Ця обставина є тим чинником, що наказує Еспанії змінити приязнь з державами осі у рямцях співпраці, що оборонить мир перед всякими маневрами окруження.**

ПАЛЬМА ДЕ МАЛЬОРКА, ПАТ. Італійські летуни і леґіоністи всіли на кораблі, якими відплили до Італії. Одним з кораблів відплила до Італії еспанська летунська місія під проводом ґен. Кінделяна.

—o—

Німеччина будує третю лінію Зіґфріда.

ПАРИЖ, ПАТ. „Ексцельзіор" помістив статтю свого кореспондента зі Штрасбурга про промови, що їх виголосив минулої неділі у Тревірі шеф фронту праці д-р Лей і генеральний інспектор лінії Зіґфріда д-р Тодт. У своїй промові д-р Тодт — запевняє кореспондент — заявив, що Німеччина приступає до будови третьої лінії твердинь над Реном, що булаб зміцненням двох перших ліній, що їх загрозила повінь. Третя лінія моглаб заступити дві перші лінії твердинь на випадок, якби їх затопила повінь. Цю третю лінію збудують в найближчих двох місяцях. Дуже можливе — кінчить кореспондент — що німецькі військові кола думають про створення четвертої оборонної лінії, на що вказувалиб голоси німецької преси, що згадує про „четверту лінію оборони", яка переходилаб горами Чорного лісу.

Постійна летунська комунікація між Америкою та Европою.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Ґенеральний представник пошти Фарлей заявив, що від 24. ц. м. наладнають правильну поштову летунську комунікацію північним шляхом між Ню Йорком і Савтгемптоном в Англії. Дня 24. ц. м. відлетить з летовища в Ню Йорку перший літак до Савтгемптону. Здогадуються, що літак перелетить Атлянтик за 15 годин. Тому, що між Льондоном і Варшавою є безпосередня летунська комунікація — листи з Ню Йорку до Варшави не повинні йти довше ніж 48 год. Тепер листи йдуть з Ню Йорку до Варшави шляхом на Азори-Париж 4—5 днів.

—o—

Маніфестаційний похорон чеського поліціянта.

ПРАГА, 14. 6 ПАТ. Нині відбувся у Великім Пожечі похорон чеського урядовця Мілера, якого застрілив німецький поліціянт. У похороні взяли участь маси народу з північної Чехії і представниками чеської влади з ґенеральним інспектором чеської поліції д-ром Крачмарем.

„Дер Ное Таґ", орган протектора Нойрата пише, що вчора відбулась у Наході, де — як відомо — німецький поліціянт застрілив одного чеського урядовця, протинімецька демонстрація. Чеській поліції вдалось привернути спокій.

Нагла повінь у Турчанщині і Стрийщині.

Минулого понеділка 12. ц. м. хмаролім над східньою частиною турчанського повіту спричинив наглий вилив ріки Стрий, в якій вода дуже швидко зросла до 3.30 м., себто до 1.80 м. понад нормальний рівень. З берегів виступили майже всі річки і потоки допливи Стрия і заподіяли страшне знищення. Каламутні хвилі води несли дерево, мости, шопи і т. п. Вістка про хмаролім дійшла до Турки щойно по двох днях, бо телефонічна комунікація перервана. Повінь заподіяла великі шкоди головно в селах східньої частини турчанського повіту і частинно стрийського повіту. Хвилі води знищили городину, засіви на полях і зірвали всі мости на допливах ріки Стрий. Вода зірвала 10 мостів і знищила шосу на просторі 18 км. Крім цього вода позмивала всі засіви, знищила зовсім 3 млини і спричинила значні шкоди в хатах, що їх затопила до висоти 2 метрів. На громадських і повітових дорогах обчисляють висоту шкід понад 100.000 зол. Дальші шкоди, що їх заподіяла нагла повінь селянам, щойно обчислюють.

У середу 14. ц. м. вечером лютувала над Вильном і околицею дві години страшна буря з громами і зливним дощем і заподіяла великі шкоди. Буря ушкодила більшу частину телефонічних проводів.

Масова поява ледяних гір на Атлянтійському океані.

НЮ ЙОРК, ПАТ. Метеорольоґічне бюро оголосило звіт про численні ледівці, що плинуть від Лябрадору на полудне Атлянтійським океаном. На океані між Европою і Злученими Державами пливе тепер понад 800 ледяних криг. На поверхні води видно ледви 1/9 частину кожної ледової гори. Кораблі дістали приказ, щоб плили 240 км на полудне від шляху, яким звичайно плавали дотепер.

—o—

ПРЕДСТАВНИК АНГЛІЙСЬКОГО УРЯДУ ПРИЛЕТІВ ДО МОСКВИ.

МОСКВА, ПАТ. Представник англійського уряду Стренґ зі секретарем прилетів у середу 14. ц. м. до Москви. На летовищі привитав його начальник західньо-европейського відділу в комісаріяті закордонних справ, представник дипльоматичного протоколу і радник британської амбасади у Москві.

—o—

Наради Стренґа у Москві.

МОСКВА, ПАТ. **Райтер повідомляє з Москви: Стренґ конферував нині з амбасадором В. Британії, якому передав інструкції Льондону у справі дальших переговорів. Опісля оба дипльомати передискутували французький текст ноти, що її завтра вручать Молотові. З неофіційних джерел Райтер довідується, що Стренґ привіз формулу, яка узгіднює домагання СССР. з ґарантією цілости і незалежности прибалтійських держав.**

Совітська преса стримується від усяких коментарів у справі побуту Стренґа в Москві.

—o—

ПРИЇЗД АНГЛІЙСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ МІСІЇ ДО АНКАРИ.

СТАМБУЛ, 14. 6. ПАТ. Нині рано приїхала сюди англійська військова місія на наради з турецьким ґенеральним штабом у справі військової співпраці, що її передбачує англійсько-турецький договір з 12. травня ц. р. Вечером місія відїхала до Анкари.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— В середу прилетів до Франції з Льондону б. мін. Іден.

— Еспанський міністр Серано Сунер відлетів уже з Італії до Еспанії.

— У Бремі спустили на воду 5-ий з черги контрторпедовець другої фльотилі, що дістав назву „Вільгельм Гайдкамп" по старшім машиністі кружляка „Зайдліц", що його затопила британська фльота підчас світової війни.

— У Берліні кат відрубав голову німецькому жидові, якого суд засудив на кару смерти за змову проти держави.

— До Бурґосу приїхав представник німецького міністерства господарки дир. Вольтат з вищими урядовцями і спеціялістами.

— Італійський міністр культури Альфієрі заявив, що в найближчому часі підпишуть італійсько-еспанський культурний договір.

— Державний підсекретар Батлер приняв совітського амб. Майського, з яким обговорив актуальні справи.

— В найближчому часі сподіються реконструкції норвежського уряду, з якого уступлять міністри: суспільних справ і торговлі.

— З Єрусалиму виселили двох німецьких журналістів: д-ра Франца Райхерта і д-ра Адама Фольгардта, кореспондентів „Дойче Нахріхтен Бюро".

— Французький амбасадор у Римі Понсе гостив у середу обідом мін. Чяно і кількох вищих урядовців з міністерства закордонних справ.

— В суботу виїзджає до Фінляндії ґен. Кер[illegible] командант англійської територіяльної армії на кількаденний побут, якого запросив міністр національної оборони Фінляндії.

— У Моравській Остраві згоріла найбільша синаґоґа і великий будинок жидівської віросповідної громади.

— Британський уряд зажадав від німецького уряду, щоб відкликав свого ґенерального консуля Вальтера Райнгардта з Ліверпулю тому, що він замішаний у шпигунську афер[illegible].

Жіноча сторінка.

Пізнавваймо рідну землю.

Чомусь мало принятий у нас звичай виїздити на суботи і неділі з міста. Англійська субота в бюрах і торговлі має саме за мету — дати нагоду відірвати людей від щоденних варстатів. Всяка зміна, а ще і в літі дуже зміцнює перемучені нерви. Тимто в інших краях околиці більших міст приготовані навіть на приняття недільних гостей. Є там гостинниці, де можна дістати перекуску і спочити. Але нетяжко і у нас найти приємні недалекі місцевости, де можна б відпочити душею і тілом. Ми їх так мало звичайно знаємо.

От хочби околиця самого Львова. Чи не варто б її нам пізнати? Показати дітям. Нехай би вони пізнали не тільки гарну природу, але теж старі наші памятки. А чи не цікава для нас культура теперішнього села, його здобутки у ріжних ділянках?

Ідучи в сторону Винник маємо Чортівську скалу в Лисиничах, дальше Винники самі теж дуже гарні. Друга стація Підберізці з гарною церквою, мальованою артистом Сосенком. Варто зайти до тої церкви, оглянути не тільки малювила, але послухати проповіді. А ще і приглянутися дуже культурній поведінці підберіжців.

Пішки від зупинки в Підберізцях можемо зайти до Миклашева. Знову гарне село і гарна церква. Така ясна, повна сонячних колірів. Не питаючися, хто її малював пізнаєте Ковжуна та Осінчука.

Ідете у сторону Брюхович. Висідаєте та ідете пішки або до Вульки Гамулецької або в сторону Рокітна чи Ясниськ. Черешневі сади в Ясниськах, ліси в Рокітні, особливо гарні діти.

Сторона Янова теж гарна. Страдче зі своїми печерами, або за Яновом Вишенка, Верешиця. Піски, горбки, ліси та річка Верешиця. Або ближче від Львова сільце Жорниська, гарно положене і веселе.

Можна їхати на Станиславів до Старого Села або Давидова. Зі Старого Села пішки до Водник або Гринева. Оба села чудово положені. Недалеко Звенигород. Гарний теж Романів і дорога до Підгородища. Околиця історична, нащо навіть вказують придорожні старинні хрести та оповідання селян.

Такі прогульки треба робити на два або три дні. Забрати наплечники з харчем, міцні черевики. Якщо би була змога наперед повідомити, то напевно жінки подбали б за сільські лакоминки. Враження такої прогульки дуже приємні, коли „Пім" заповість теплий вітер зі змінним „розхмаренням" і лиш трохи ненадійного дощу.

З порожними наплечниками, та лісовими чи пільними цвітами приїздите до Львова відсвіжені, молодші та в ліпшому гуморі. Коли тільки знайдете місце на плятформі поїзду. Бо недільні поїзди у нас дуже скупі у вагони, а якщо хто захоче везти зі собою немовля (таке бувало), то може вам погрожувати смерть від задушення. Але тоді втиснетеся під відчинене вікно, ковтаєте останні подихи свіжого повітря — заки не викинете себе самі, або вас викине недільна юрба.

Але що це значить, коли у вас повно вдоволення зі міни обставин — хоч на один або два дні. Знаю, що околиці кожного міста мають свої гарні закутини, тільки треба в них роздивитися і засмакувати. А ми таки мало цікавимося тим, що таке близьке від нас.

—o—

Показ української моди.

10 і 11 червня ц. р. кооператива „Труд" улаштувала показ української моди. Субота 10-го червня була призначена для ширшої публики, а неділя вполудне для шкільної молоді.

У жовтій салі „Народнього Дому" зібралось у суботу не дуже багато публики, але добірної. Цьогорічний показ був улаштований інакше ніж попередніми роками і носив він більш інтимний характер, був може більше подібний до тих ревій моди, що їх великі крамниці європейських міст улаштовують для своєї клієнтелі. Посеред салі зроблене довге підвищення вкрите килимами, а по боках два ряди крісел, що давало змогу глядачкам докладно оглянути модельки, що переходили спочатку по підвищенні, а потім з обох його сторін попри глядачки, даючи змогу так ближче оглянути матеріял, з якого моделі були виконані.

Характеристичним для цьогорічного показу було те, що за дуже малим виїнятком (щось три чи чотири моделі) всі сукні, костюми і плащі були виконані з матеріялів зроблених у наших українських фабриках. Були також і тканини нашого народнього мистецтва. Отже метою цьогорічного показу було не тільки стилізувати моду на український лад, але й показати вироби наших фабрик, де працюють наші робітники. Було тут косівське „Гуцульське Мистецтво", що вже й на попередніх показах виказало свої прегарні домоткані матеріяли на плащі, мало на жаль ще у нас знана фабрика „Текстиль", що виробляє вже цілком фабричним способом прегарні матеріяли на сукні, плащі, костюми, мужеські убрання. Ці вовняні матеріяли нічому не уступають найліпшим чужим виробам, а навпаки, лен і штучні шовки витримують ринкову конкуренцію з тими, які [illegible] у чужих. Так, що нарешті в нашій церкві фелони, хоругви, тощо можуть бути не тільки вишиті нашими руками, але й на нашім фабричнім матеріялі. Також і кооператива „Комета" дала на цей показ свої льняні вироби. Не треба казати, що наші народні тканини — вовняні і льняні знову показалися тут при деяких моделях у повній своїй красі.

Моделі на цей показ запроектували: пані М. Морачевська, М. Охримович, Е. Олесницька, С. Вальницька, а виконали її робітниці робітні „Труду", а також учительки і учениці школи „Труд". Було також кілька трикотових моделів проекту і праці пані М. Шанковської, виконані з волічок української кооперативи „Вовна". До моделів підібрали і виконали відповідні капелюхи наші фірми Олени Бережницької та „Міка", а торбинки — нова ще мало знана нашому громадянству, але дуже солідна фірма „Тека" та вишиті „Народне Мистецтво", що також додало і різьблені ґудзики та інші народні прикраси і вишивки. Потрібні були й такі додатки до моделів як рукавички, шалики тощо і їх постачила кооператива „Базар". Отже все як бачимо було з наших фірм, як що вже не наших безпосередньо виробів.

Тому, що моделів було дуже багато аж 47, не можна тут описати всіх, а подамо лиш описи кількох може найбільш оригінальних, а також таких, що можемо їх без великого накладу і труду використати для щоденного вжитку. Не можна тут описувати всіх тих вишитих суконок, що їх виведено на цьому показі, хоч деякі з них і були досить гарні та оригінальні, особливо деякі стилізації виконані на полотні волічкою. Треба спинитись на одній прегарній білій мереженій суконці, що її запроектувала пані Морачевська. Зроблено ту суконку зі звичайної жіночої сорочки зі села Карлова. Прегарну білу мережку розміщено так, що з одної сорочки вийшла дуже елегантна суконка. Відмічуємо цю суконку тому, що наші пані їдучи на літнисько могли б найти таких сорочок дуже багато і зробити з них дуже гарні туалети, що пропаґувати нашу вишивку могли б у найбільш вибагливих міжнародних літнищах.

Вдало використано на цім показі поліські льняні, ткані рушники, яких також багато можна подибати й на Волині. Спідничка гладка, біла, а до неї блюзочка — одна прикрашена тканими краями від рушника яскраво червоними так, що смуги йшли впоперек, а друга чорними з червоними так, що смуги уложені скісно творили дуже ефектовну і при тому модну комбінацію. Обидві ці суконки проекту п-і Е. Олесницької. Треба сказати, що Полісся на цьому показі мало в стилізації першенство і здається найбільше всім сподобалась дуже ефектовно скомбінована сукня з поліської тканини в червоні паси і з сірого полотна. До того відповідно підібраний широкий капелюх і торбинка творили прегарну цілість і панну Рену Яросевич, що показала цей модель не хотіли глядачки пустити зі салі..

Яворівська мальованка теж мала своє місце на цім показі і пані Міля Охримович знайшла для неї здається найвдатніше застосування для т. зв. „хлопок" (пропоную для цих суконок назву „селюшка") зробивши з гранатової мальованки спідничку (це вже досить штивний матеріял) а з гладкого грачатового мякшого полотна блюзочку. Було і дві спроби як прикласти шаліновий матеріял для цього стилю суконок, але городова суконка проекту пані Олесницької з білою мережаною блюзочкою та ще з торбинкою прикрашеною кольоровими стрічками мабуть за театральна для наших умовин. Зате пані Олесницька знаменито приклала народній жакет з Бережанщини з синього домоткану, який майже без змін получила з білою спідничкою, створюючи так цілком модний комплет. Дуже ефектовна була також лемківська стилізація проекту пані С. Вальницької, а саме біла полотняна спідничка доповнена синім жакетиком на зразок лемківського короткого кафтаника, обшитого червоною тасьмою, що на грудях творила поперечні паси закінчені кутасиками. Гуцульщина мала вдатні два моделі. Картата спідничка з бесагового гуцульського матеріялу, а до неї ручно плетений жакетик, що прикрашений яскравими волічковими лямівками цілком імітував гуцульський киптарик. Виконала його з ручно пряденої волічки п. Шанковська. Такий жакетик надається і до міста і до спорту. Другий модель це жакетик до вечірової чорної жоржетової плісованої спіднички з гуцульського запаскового чорного домоткану з темною великою ниткою. Треба спинитись ще на плащі з вовняного картатового матеріялу з Космача. Широкий модний фасон, але закінчений тороками повязаними в кутаси творив надзвичайно ефектовну і оригінальну цілість, що не зробила б нам сорому ані в Парижі, ані на Рівієрі чи американськім Пом-Біч. Направду шкода, що таких моделів, які були на цім показі не маємо змоги показати широкому світові.

На жаль, не можемо довше спинитись на описі моделів, хоч іще треба б сказати і про дитячі суконки і про пляжові одяги та ріжні суконки і костюми.

На кінець треба зазначити ще одну додатню рису цьогорічного показу — це вдалий підбір модельок. Всі пані були не тільки гарненькі і гарно збудовані, але дуже свобідно і гарно свої сукні показували, без зайвої соромливости і зайвих рухів, а добра моделька цеж половина успіху показуваного моделю. Очевидно, що пані Ірена Павликовська, як конферансієрка була на височині свого завдання і своїми влучними і дотепними поясненнями неопаз увидатняла прикмети моделю.

Рита.

Балачки про моду.

ЯК ОДЯГНЕМОСЯ НА КІЛЬКАДЕННУ ПРОГУЛЬКУ.

Звичайно на таку кількаденну прогульку вбираємось на дорогу в костюм, а до нього спортову блюзку або светерок. До підручної валізочки беремо чепурнішу блюзку з жоржети або якогось іншого шовку. Про елеґанцію пані свідчать щойно додатки, а саме: шалик, торбинка, рукавички, панчохи і черевики. Ті додатки мусять гармонізувати з цілістю і тому радимо при чепурнішій блюзочці заміняти спортові півчеревики лекшими — французькими. Тому до підручної валізочки треба ще й узяти легкі півчеревики. Також беремо ще на дорогу легкий шляфрок, ранні капці, нічну сорочку, на зміну білизну та пару панчіх. На руку радимо взяти імпреґнований плащ і парасолю. Коли вибираємось на село або до якої купелевої місцевости, то тоді ще вкладаємо в валізку якусь легку суконку, найкраще білу або квітисту, а до цього легку накидку. Дуже вигідно на спеку взяти зі собою легкі сандалки, бо довгий хід дуже мучить ногу, а в такім сандалі нога відпочиває. Коли-ж вибираємось на туристичну прогульку в гори, тоді беремо цілий туристичний стрій, про що ми вже писали. На всякий випадок радше не брати за багато річей. Багато пакунків — це тільки клопоти. Найкраще взяти одну малу валізочку, яку можемо самі носити в руці, велику торбинку — найкраще з такої тепер модної свинської шкури, на руку імпреґнований плащ і на тім — край.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Ювилят о. Сильвестер Вояковський,

один з найстарших передплатників „Діла“.

До посмертної згадки про бл. п. о. Сильвестра Вояковського, бувшого пароха у Богданівці коло Підволочиськ, хочу додати кілька слів моїх споминів з молодих літ, коли я був учеником гімназії у Станиславові та пізнав малого Сильвуня Вояковського, що ходив до народньої школи в Нижневі, де мій батько був парохом.

З початком 1874. р. прийшов до Нижнева ча сотрудника молодий священник о. Олександер Левицький, що приїхав туди зі своєю подругою і двома дітьми з її рідні: Сильвуньом і Марницею Вояковськими. Той Олександер Левицький оженився був без маєтку, бо його подруга з роду Вояковська була сиротою, та ще взяв на себе моральний обовязок піклуватись тими двома дітьми з її рідні, щоб їх виховати і допровадити на відповідне становище. Та він цього не відрікався і не нарікав, а уважав самозрозумілим, що треба помогти рідні своєї подруги, і тішився, як тільки йому вдавалось це зробити. Бо **так робили у нас давні священничі родини**, що собі помагали і не допускали, щоб затрачувались їх роди...

Той Ол. Левицький мав добрий теноровий голос і любувався у співі та заложив був у Нижневі тоді **один з перших у нас селянських квартетів** і пописувався цим хором навіть на наших концертах у Станиславові.

А отсі діти: Сильвуньо і Мариница Вояковські скінчили народню школу в Нижневі і відтак пішли до вищих шкіл. Потім Сильвуньо став зразковим священником і характерним українським діячем, а вона визначною учителькою, з якою одружився професор львівського університету і славний історик **Михайло Грушевський**. І вона: Марія Грушевська, вдова по професорі Грушевському, живе ще мабуть у Совітській Україні разом з донькою. **К. Л.**

10. VI. 1939.

НОВИНКИ

16
ЧЕРВЕНЬ

ПЯТНИЦЯ

Ст. ст. 3. червня 1939.
Найс. Серця Ісусового, Лукіяна.
Лат. Найс. Серця Ісусового.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.35.
Місяць: схід — 3.05, захід — 18.56.

Завтра: 17. червня. Субота
Ст. ст. 4. червня 1939.
Митрофана оп., Соф.
Лат. Адольфа.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.36.
Місяць: схід — 3.59, захід — 19.55
Молодик у год. 12.37.

— **ВП. Передплатників „Діла“ у Словаччині** повідомляємо, що наша Адміністрація має власне конто Поштової Каси ч. 4128 у Братиславі в Банку Чехословацьких Леґій, Філія у Братиславі, та що передплату за наш часопис можна складати на це конто на бланкетах, які можна дістати у кожному поштовому уряді. Адреса: Banka Ceskoslovenskych Legii, Filialka v Bratislave Nr. 4128. ?—3

— **Передплатникам у Чехії та Моравії** пригадуємо число нашого конта 2.150 та фірму: **Banka Ceskoslovenskych Legii, Praha,** куди треба висилати передплату теж бланкетами, які продають усі поштові уряди. ?—3

— **Ворохта — це найгарніше літнище в долині Пруту.** Кожний українець памятає, що істнує там першорядний український пансіон під Матірю Божою під управою Т. Дмитеркової в преґарнім городі-парку над Прутом, який запевнить Вам, що лише там проведете якнайкраще відпустку і літний відпочинок. **Знаменитий харч і приступні ціни!** 1143 -11

— **Магазин постелі Р. Джала** — Львів, Хорущини 5, поручає ковдри, матраци — перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає річ до прання. Тел. 294-81. 1022 11-100

— **Хто ще не рішився**, де має перевести літні ферії, хай їде **до Гребенова до пансіону Зелемін**, а певно буде вдоволений, бо здорово та весело переведе відпочинок. 1216

— **Смачні і дешеві десери на літнище:** будині і дриґлі в ріжних смаках, поручає українська вирібня спож. артикулів „Ароза“ у Львові. 518

— **Вечір музики, пісні й рецитації** уладжує в суботу 17. ц. м. кружок „Рідної Школи“ ім. Тараса Шевченка у Львові. Вечір відбудеться в малій салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка. У програмі твори Чайковського, Рахманінова, Ревуцького, Лисенка, Вахнянина, Шевченка й Лесі Українки у виконанні п. Галі Левицької (фортепіян), Соні Гаврищук (сольоспів) та п. Елеонори Сеник-Грещакової (рецитації). Початок в год. 8. вечором.

— **Архикатедральний Уряд Парохіяльний при церкві св. Юра** просить усі наші установи й товариства, запрошені Митрополичою Капітулою на Ювілейне Торжество в неділю 18. червня на 9. год. зранку з нагоди 40-ліття Єпископства Їх Високопреосвященства Митрополита Кир Андрея, щоб подали назвища своїх двох делегатів у парохіяльній канцелярії найдальше до суботи вполудне, щоб можна було зарезервувати їм місця.

— **Добровільні жертви на „Рідну Школу“ до каси Повітового Союзу Кр. „Р. Ш.“ у Львові** зложили: д-р Евген Боднарук, адвокат в Отинії, при нагоді прощання кавалерського стану зол. 40; на Повітовий Союз Кр. „Р. Ш.“ у Львові: Ґеня Тусик зі Львова зол. 20; дир. Михайло Лазорко 3.50; Кр. „Р. Ш.“ в Сетихові зол. 7; Кр. „Р. Ш.“ в Милошовичах зі „свяченого“ 5.04; гості на весіллях: 1) у Тетяни Тарапати і Павла Іващишина в Рісні: Р. 11.07; 2) у Михайла Гуля й Анни Конюх у Підберізцях 8.97; 3) у Софії Шавель і Маріяна Вентика в Жиравці 6.17; 4) у Парані Тис у Ременові 2.70 зол.; на хрестинах у Григорія Чигиня в Збиранці 1.20 зол. — Всім П. Т. Жертводавцям за їх датки на Р. Ш. щиро дякує Рада Повітового Союзу Кр. „Р. Ш.“ у Львові.

— **Промоція українця у Львівській Політехніці.** У вівторок 20. червня ц. р. в год. 12. відбудеться в авлі Львівської Політехніки промоція інж. хемії Миколи Туркевича, адюнкта катедри технольоґії нафти, на доктора технічних наук.

— **Засідання фільольоґічної секції Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові** відбудеться в суботу 17. червня ц. р. в бібліотечній кімнаті, в и й н я т к о в о в год. 19. На порядку дня 1. З листування А. Брікнера (з приводу смерти дійсного члена секції); 2. Поточні справи.

— *Лавреатки міжнародного танкового конкурсу* **у Великому Театрі.** В днях 16. і 17. ц. м. відбудуться у Львівському Вел. Театрі два танкові виступи нагороджених учасниць міжнародного танкового конкурсу в Брюселі. Крім танцюристок з Польщі завітають до Львова й закордонні лавреатки конкурсу. У першому танковому вечорі 16. ц. м. виступатиме **Оленка Заклинська**, як одинока українка та представниця зі Львова. Кожна з солісток запродукує по три свої конкурсові танки. Програма в афішах.

— **Відповідь польських академічних товариств відіслано до міністерства.** Ректор Львівської Політехніки Сухарда, візвав усі академічні товариства в політехниці, щоб вони до трьох днів зайняли становище відповідним рішенням у справі вбивства Ляндесберга. Вчора пополудні голови згаданих академічних товариств вручили ректорові відповідно, спільно зредаговане письмо, яке ректор переслав до міністерства освіти, яке рішить про те, чи можна проголосити відповідь студентських товариств. Як подає сьогоднішня пополуднева преса, відповідь товариств не випала мабуть по думці ректорату.

— **Убивство українця-лідича.** Власник фільварку в селі Довжки, пов. Калуш М. Гошовський вертався вночі 12. ц. м. з Мартинова домів. Незалеко Довжки невідомі напасники почали стріляти до Гошовського і вбили його. Перед двома роками теж хтось стріляв до Гошовського, але не поцілив його. Поліція повела слідство та арештувала в Довжці селянина Камінського, якого підозрівають у тому вбивстві.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Субота, 15. червня 1889.

ПРОГНАЛИ ЖИДІВ З ГЕТЬМАНСЬКИХ ВАЛІВ

„Львівський маґістрат оповістив, що заборонює громадно збиратися на Гетьманських валах жидам, які полагоджують там свої біржеві інтереси, а кара за те або грошева від 1 зр. до 100 зр. або вязниця від 6 годин до 14 днів. Поліція має над тим наглядати і маґістрат попросив ще жидівський каґал, щоб він вплинув на халатників у тому напрямі“.

ПОЛІТИЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ В ЕВРОПІ ЗМІНЯЄТЬСЯ

„Події в Европі йдуть швидким кроком і положення зміняється, як ті образи в калейдоскопі. Кожний день приносить нам щось нового, якусь таку зміну, яка доказує, що події в Европі дозрівають і доходять уже до того стану, в якім з елементарною силою мусітимуть рішатися. Зїзд короля Гумберта з німецьким цісарем у Берліні, мав принести нову пільгу і заспокоєння, мав дати доказ тривкости мирного положення, а тимчасом бачимо, що якось інакше дістьея. Мабуть режисер знад Шпреї занадто випхав страхопуда так, що ті, що мали його налякатися, пізнали, що то тільки невдала імітація і починають знову сміливіше підносити голову. Фактом має бути, що надзвичайне приняття короля Гумберта в Берліні дуже роздразнило царя Олександра III і що він не мав спокою аж доки не дав Німеччині та її союзникам відчути того свого невдоволення. Це невдоволення стало причиною відомого тосту царя і від тепер починає положення дуже скоро змінятися. Гостина короля Гумберта зблизила також Францію ще більше до Росії“.

— **Кілько коштуватиме прохарчування вязня.** Головний командант поліції ген. Кордіян Заморський видав для поліції широкий обіжник, в якому він подає приписи щодо прохарчування вязнів, придержаних у поліційних арештах. Ті приписи передбачують триденний побут вязня у вязниці, при чому кошт денного удержання вязня повинен давати 45—60 сот. Рідня може доставляти харчі за окремим дозволом команданта поліційної станиці.

— **Львівська хроніка.** Ісаак Бернштайн повідомив поліцію, що його 40-літня донька вийшла ще 8. ц. м. з дому й досі не вернулася. — У трамваю „10“ поліція придержала Антона Арсенюка та Франца Коханського під замітом крадежі вічного пера на шкоду Стан. Наґонського. Обох придержаних відставили до поліційного арешту. — У фризієрському заведенні при вул. Леґіонів 5 украв хтось В. Бізанцові з Варшави портфель із 9 зол. та кусень білого золота вартости 20 зол. — Давидові Клюґманові, купцеві з Лодзі [illegible] крали в поспішному поїзді на Головному Двірці портфель із готівкою 50 зол. — Володимирові Приймі украв хтось на пл. св. Юра портфель з особистими документами. — Ірині Домській украли знову-ж на вул. Леґіонів портфель із торбинки. В портфелі було 95 зол.

— **Пожежі.** В господарстві Катерини Терлич у Погірцях біля Рудок вибухла пожежа, яка перекинулася на сусіднього мешкального дому, яка перекинулася на сусідні будинки. Від пожежі згоріли ще три сідні будинки. Пожежу спричинила хибна будова комина в домі Терличевої. Шкоди досить великі. Будинки були обезпечені. — В Березові Нижнім, пов. Коломия вибухла пожежа млина слідок хибної будови комина [illegible] Довида Адлерштайна. Не зважаючи на скору рятункову акцію, млин згорів до тла. Шкоди дуже великі.

— **Дзвони на ФОН.** Мешканці громади Семаківці, пов. Городенка жертвували — як подає ПАТ — два шкільні дзвони на ФОН. Крім того у тій громаді ведуть збірку металів та гуми на ФОН.

— **Краєва хроніка.** Із громадської вязниці у Верхні, пов. Калуш утік Мирон Сеник, який мав відбути там кару 6-місячної вязниці. [illegible] проверті діру у стіні мурованої келії. За втікачем почали погоню. — На дорозі в [illegible] тсвівці, пов. Жидачів відірвалися [illegible] вові Барцові з Дрогобича, який їхав мотоциклем, причіпка. Підчас упадку [illegible] ний керманич протяв собі язик та [illegible] товкся на цілому тілі. — Під Комаровом [illegible] Станиславові вилетів на закруті з мотоциклу [illegible] Н. Равський, який підчас упадку [illegible] бі одно ребро. — В Гійчі, пов. Рава Руська [illegible] зестрілився — як подає ПАТ — [illegible] Микола Горечий, за яким шукала влада [illegible]

...ези. Горечий застрілився буцімто зі страху перед увязненням.

— **Намагався убити б. президента Азаню.** В Монпеліє арештували 22-літнього еспанця Морено, який приїхав до Франції, щоб убити б. президента червоної Еспанії Азаню. При ньому знайшли документи, що доказують його вину.

— **Ріжні вісти.** В Парижі знайшли 37 ще ненадрукованих власноручних листів Наполеона. Ті листи зберігала його сестра Поліна Боргезе, яка знову ж передала листи свому інтендантові. Його нащадки знайшли пакет із листами. — 29 совітських старшин спустилися одночасно на легкопадах із висоти 19685 стіп. Їх злет тривав 17 хв. — Французьке міністерство почти випустило з нагоди 150-ліття французької революції марку, на якій змальоване здобуття Бастилії.

—o—

Зі судової салі.

ПІД ЗАМІТОМ „УКРАЇНІЗУВАННЯ" НАЗВИЩ.

О. Миколу Кейвана, пароха в Брустурах повіт Косів, засудив окр. суд у Коломиї **на 6 місяців арешту** з припиненням кари на 3 роки за „українізування" назвищ. Підсудний боронився, що 1) родичі зізнавали згідно з правдою; 2) дотепер не було ніякого розпорядку проти українського закінчення назвищ; 3) він придержувався розпорядку Єп. Ординаріяту з дня 26. 3. 1937, що приказує під канонічним послухом записувати парохіян у метриках правдиво; вкінці 4) що попередники таксамо писали.

—o—

З концертової салі.

ВЕЧІР СКРИПКОВИХ ТВОРІВ ЛЕСІ ДЕРКАЧ.

Вечір скрипкових творів абсольвентки В. Музичного Інституту ім. Лисенка Лесі Деркач, улаштований Інститутом у рямцях шкільних продукцій 11. ц. м. в малій салі, виказав наглядно, що талант все ще малолітньої скрипачки розвивається бистро і при цьому всесторонньо та гармонійно. Всі технічні і водночас й виразові засоби скрипкової гри розвинулись у неї в останніх роках до тої міри, що вона вже й сьогодні може позволити собі ривалізувати з нашими що-кращими консерватористами. Та цього нам мало: Всі любителі та знавці гарного скрипкового мистецтва, які з тугою вичікують у нас появи українського Ісая чи бодай Еріки Моріні, виходилися з цього вечора з переконанням, що саме молоденька Леся Деркач при дальшому раціональному плеканні свого таланту і сприятливих умовинах повинна досягнути тих альпейських вершин мистецтва, які досі нашим адептам були недоступні.

Леся Деркач повинна також стати найкращою реклямою та рекомендацією для нашої музичної школи та її професора О. Москалева, які з радістю та гордістю можуть дивитися на гарне діло своїх рук. Але коли ми слухали деяких непорочних пасажів та трилів молоденької скрипачки, наші гордощі мусіли нераз уступити місце скромному поясненню, що є такі тайни мистецтва, яких найкраща школа і найкращі професори заучити та навчити не всилі. В таких випадках школі залишається тільки одно головне завдання: дати божій стихії таланту добрий напрям і русло та охоронити його від злих впливів, які під цю пору з усіх боків загрожують молодому талантові.

Фортепяновий супровід спочивав у добрих руках п. М. Байлової, якій належиться повне признання за те, що від кількох літ сповняє що правда вдячну ролю корепетиторки при виступах скрипачки в Інституті.

С. Л.

З театру.

Великий Театр: „ПІРАТ", комедія на 6 яв Марселя Ашара.

Зручний паризький драматург попробував тріку голівудських сценаристів, які виводять на екран авторів і режисерів із пробами наміреної песи і перемішують її дію та героїв разом із тими всіма, що мають її виставити. Такою песою у песі стає історія про англійського пірата з XVII віку, що дав приклад небувалої пожертви для свого першого чистого кохання. Ролю пірата доручають голівудському фільмовому артистові — специялістові від ґанґстерових креацій; це так мовити сучасний пірат. Коли він захопиться історією про пірата Джексона з XVII в., тоді водночас його партнерка — звичайна дівчина, а непересічна красуня полонить його серце так само, як колись історична Анджеліка з морського розбишаки зробила геройського коханця.

Всі ефекти цієї песи полягають на постійних переходах від розмов режисера з авторами та артистами до дії накручуваної фільми і від гри закоханої пари (буцім-то у фільмі) до їх дійсних почувань. Найважче при такому штукарстві струснути слухача сценою, що полишала б враження справжнього кохання пірата та його вибраної чи закоханої пари голівудських каботинів. Коли глядач тільки раз погодиться з тим, що перед ним роблять кінові проби, ілюзія дійсности така необхідна у театрі, щоб можна зворушуватися разом із дієвими особами — пропадає. М. Ашар мав у руках усю техніку крім самої чистої лірики; він завузлив інтриґу, щоб в останній дії заграти на наших нервах чисто кіновим „міцним" ефектом, але не встиг оминути банальщини, на яку хотів написати сатиру. Назва „комедії" не зовсім підходить під цей жанр видовища.

Песа виставлена гарно, вміє тримати публику кіновими шнурками і подобається. Публика чомусь волів такі сензації, як глибоко психологічну студію в роді останнього „Шаленого пориву", що заслуговував на більшу авдиторію. У головних ролях „Пірата" — знаменитий, дуже природний і свобідний Махальський, повний кінового патосу Красновецький, „янгол з жіночими устами" Карасінська, у менших ролях дуже добрі Сташевський, Леліва, Венгжин та Орановська.

м. р.

Спорт.

15 РОКІВ КОПАНОГО МЯЧА В КРИВЕНЬКІМ.

Цього літа минає 15 років з того часу, як у Кривенькім, пов. Копичинці, повстала перша секція копаного мяча. Було це підчас літніх ферій в 1924 р. Започаткували цю секцію в першій мірі два передвоєнні копуни терпопільського Поділля II — Іван Байдак і Степан Червоняк. Перший із них перебуває тепер у Канаді, другий учителює в „Рідній Школі" у Станиславові. За 15 років кривенецький копаний мяч переходив ріжні організаційні форми й ріжні ступні свого розвитку. Спершу секція була при Лузі, потім при Соколі, якись час, коли згадані товариства були розвязані, жила зовсім дико та від пятьох літ існує при окремому спортовому товаристві Острога. Саме на час Остроги припадає найкращий розвиток копаного мяча в Кривенькім. Острога відбуває дуже часто змагання з ріжними дружинами, здебільша перемагаючи їх, а в 1936 р. здобуває навіть перше місце між українськими футбольними дружинами в Копичинеччині (Стріла Копичинці, Бескид Пробіжна, Сокіл Васильківці та Острога Кривенькe). В цьому році Острога заломалася і, здається, не швидко відломиться. Багатонадійний і численний в останніх роках доріст не виправдав сподівань і тому нема тепер кому заступити старших грачів, які мають у своїх ногах по кілька, а то й кільканацять літ гри, за що належиться їм сьогодні подяка та заслужений відпочинок. За цих 15 років передефілювало на кривенецькому, трохи нерівному грищі чимало копунів. Більшість із них уже не грає, але любить дивитися, як інші добре грають, декого доля кинула аж за океан шукати щастя і долярів, двох чи трьох пішло в могилу, таки в рідним Кривенькім. З перших грачів грає ще досьогодні одинокий Микола Фут, лівий крайник другої дружини з 1924 р.

15 років копаного мяча на селі це направду довгий шмат часу і спортової діяльности, тим більше, що український копаний мяч узагалі має за собою 36 років. З приводу футбольного 15-ліття проводи обох спортових товариств, що існують тепер у Кривенькім, Лугу й Остроги — повинні спільно призадуматися над уладженням великого спортового свята в Кривенькім, в якого програму увійшов би не тільки копаний мяч, але й інші роди спорту, що їх виправляли, та виправляють у Кривенькім і спортова академія. Таке свято дасть нагоду підсумувати досягнення пройденого шляху, витягнути висновки на майбутнє та зробити корисну пропаганду українській спортовій ідеї на селі.

С. Федьків.

ТОВМАЧ.

Луг (Товмач) — **А. К. С. 4:6** (1:2). Ворота для Лугу здобули: Мервида, Ліськевич, Гапюк I і Лупик I, Суддя п. Енгель д. добрий.

Змагання Лугу з новозаложеним А. К. С-ом скінчились заслуженою виграною А. К. С-у (Зазначити тут треба, що А. К. С. — це давній Юнак, скріплений новими змагунами). Луг заграв ті змагання слабо, змагуни виявили великі технічні недостачі і в фізичній кондиції. Дружина ще не розуміє комбінаційної гри та мети змагає лиш примітивними методами. Із змагунів випав добре Перняк на воротах і Лупик I в нападі.

З ДІЯЛЬНОСТИ СЕКЦІЇ КОП.-МЯЧА ЛУГУ.

В місяці травні розіграв місцевий Луг такі товариські змагання:

Луг I — Гасмонеа	3:6	(1:3)
Луг I — Бялі	6:1	(3:1)
Луг II — Сел. Бурса	4:4	(2:1)
Луг I — Юнак	2:1	(1:1)
Луг II — Гасмонеа II	1:2	(0:0)

Найважнішими із тих усіх змагань була перемога над мистцем товмацької групи Юнаком. Ті змагання заграла дружина куди краще, як проти Гасмонеї та виграла заслужено.

Виграні змагання з Бялими були дуже слабі, бо Бялі не були ніяким противником. Програні змагання з Гасмонеєю були виявом знаменитої диспозиції Гасмонеї й безрадної компанни луговиків. Врешті виступила і друга дружина Лугу на зелену мураву, але великої потіхи з неї покищо нема. З другої дружини, за виїмком доброго Юрчака I, ніхто до першої не надається. Справа ускладнюється ще й тому, що Луг диспонує тільки вирядом на одну дружину. От тут голою за прихильниками спортової ідеї: від їх жертвенности залежить дальший успішний розвиток клюбу. Мистецькі змагання зачне Луг грати в осінній рунді. Склад дружини, що тепер виступає та імовірно буде виступати в мистецтвах такий: Перняк, (Крупа), Богайчук I, Хорвавий, Юрчак II, Лесюк I, Гапюк II, Ліськевич, Романюк, Гапюк I, Лупик I і Мервида.

СОКІЛ (Отинія) — БЯЛІ 8:4.

Для повноти спортового життя в нашому місті, слід ще згадати про змагання українського Сокола з Отинії з місцевими Бялими. Змагання виграв високо Сокіл 8:4. Сокіл це дружина дуже примітивна. Тільки прикро дивитись українському глядачеві, як змагуни безкарно підчас змагань сходять із грища... напитися води. Прикро теж вражають вигуки змагунів під адресою судді, хоч він вів змагання д. добре.

Б. Л.

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Четвер 15. 6. год. 20 „Корсар".

Пятниця 16. 6. год. 20 Виступ лавреатів міжнар. танц. конкурсу в Брукселі.

Театр Ріжнородностей.

Від четверга 15. 6. до неділі 18. 6. вистав нема.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

РОЖНІТІВ:

15. 6. Сорочинський ярмарок
16. 6. За молдавський престіл

Український Театр ім. І. Ко[illegible]ського.

КОПИЧИНЦІ:

15. 6. Цариця Грузії
16. 6. Тополя.
17. 6. Пригода в Чер[illegible]
18. 6. Зоря над Почаєвом

З Копичинець їде театр до [illegible], Борщева і Заліщик.

Український театр Йосифа Стадника (сеніора).

КОЛОМИЯ:

15. 6. Нітуш
16. 6. Конашевич-Сагайдачний.
17. 6. Сіоні.

Український Хор Дм. Котка.

16., 17., 18. 6. Кути.
19. 6. Косів (кіно Апольо).
20. 6. Соколівка.
21. і 22. 6. Жабє.
23. 6. Ворохта.

Українська Капеля коб[illegible] бандуристів Степана Орача.

15. 6. Коцурів.
16. 6. Підгородище.
17. 6. Романів.
18. 6. Звенигород в год. 3 попол.
18. 6. Городиславичі в год. 8 веч.
19. 6. Селиська.
20. 6. Підярків.

КІНА.

АМПІР: „Яструб“.
АПОЛЬО: „Мексиканські ночі“.
АТЛЯНТИК: „Світ сміється“.
БАЙКА: „Кицька“ і колір. гротеска.
БАЛТИК: „З піснею через життя“ і „Панове з товариства“.
ВАНДА: „Німий герой“ і „На[illegible] дері“.
ГРАЖИНА: „Зов пустині“.
ЕВРОПА: „Залюблені вороги“ і „[illegible] вохи малої пані“.
КАСІНО: „Утеча в незнане“.
КОПЕРНИК: „Вязниця жінок“ і колір. гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Знахар“ і „Проф. Вовкун“.
МЕТРО: „Коли цвітуть бози“ і „Листи в поли бою“.
МІРАЖ: „Студент в Оксфорду“.
МУЗА: „Всюди жінка“ і „Бльонд небезпека“.
ПАКС: „Неззара“ з Дамшею і додатки
ПАЛЯС: „Два чоловіки пані Вікі“.
РАЙ: „Веселий чура“.
РІЯЛЬТО: „Шалений хлопець“.
РОКСІ: „Дочка Шангаю“ і колір. додаток.
СВІТ: „Невидне проміння“ і „Льокай ясновельможної пані“.
СВЯТОВИД: „Зорро“ і „Легкодух“.
СТИЛЕВЕ: „Жінка, яку кохаю“ і ревія.
ТОН: „Люди з завулка“ і „За заслоною“.
УТІХА: „Остров засуджених“.
ХИМЕРА: „Мала міс Бродвей“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Альпейський рай“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

ЧЕТВЕР, 15. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.20 „На водах Браславщини“, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція 13.00 Плити, 13.40 Конц. бажань, 14.35 Біржа, 14.45 „В улию“, для молоді, 15.0[illegible] Концерт, 15.45 Госп. вісті, 16.00 Денник 16.10 Для лицеїв, 16.40 Плити, 16.45 „Багатство форм сіл. будівництва“, 17.00 Біжучі вістки, 17.10 Вилен. пісні, 17.4[illegible] „Про вибір звання“, 18.00 Ідищські пісні, 18.30 Кларнет, 19.00 „Листи з Африки“ Сенкевича, 19.20 Львів. наукові видавництва, 19.40 Трансм. з Раперсвілю [illegible]20 Читання для села, 20.40 Інф. авдиції 21.00 Плити, 21.20 „Шведські трубадури“ (трансм. із Стокгольму), 22.00 Театр уяви 22.25 Спів їде Льос (Естонія), 23.00 Останні вісті.

ПЯТНИЦЯ, 16. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.10 Значіння осередків здоровля в Польщі, 8.15 Кльоцки і ради, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Плити, 13.25 Для сіл. господинь, 14.00 Для сіл. дітей, 14.35 Біржа, 14.45 Для молоді, 15.00 Музика, 15.45 Госп. вістки, 16.00 Денник, 16.10 Авт. гутірка, 16.20 Фортепіян, 16.45 Для недужих, 17.00 Біжучі вістки, 17.10 Плити, 17.45 „Львів місто городів“, 18.00 Концерт, 19.00 „Над Німаном“ Ожешкової, 19.20 Бюро студіїв 19.30 Музика, 20.25 „Ліс в обороні держави“, 20.35 Спорт, 20.40 Інф. авдиції, 21.00 Пісні швед. композиторів, 21.25 [illegible] св. Августина, 21.45 II. дія „Дон Жуана“ Моцарта, 18.00 Денник.

СУБОТА, 17. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.15 „З мікрофоном через Польщу“, 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Плити, 13.25 Оркестра, 14.20 Рільн. гутірка, 14.30 Біржа, 14.45 Театр Уяви, 15.15 Попол. концерт, 15.45 Госп. вісті, 16.00 Денник, 16.10 Авт. гутірка, 16.20 Скрипка, 16.45 Про книги, 17.00 „Шведська фонтана“, 17.10 Плити, 18.00 Концерт, 19.00 „Характери“ (гово-рена повість), 19.30 Для закорд. поляків, 20.00 Полісські пісні, 20.25 Розмова зі слухачами, 20.35 Спорт, 21.40 Інф. авдиції, 21.00 Симф. концерт, 22.05 Муз. фейлетон, 22.25 Концерт, 23.25 Денник.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

ЧЕТВЕР, 15. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати,** 20[illegible] Радіо-попурі, БЕРЛІН 20.00 22.00 Ко[illegible]ти, 20.15 Оперові мельодії. БРАТИСЛАВА 20.40 Концерт учнів Муз. Акад., БРНО 20.15 Веч. концерт, БУДАПЕШТ 20.30 Конц. з муз. академії, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.15 Музика на давніх інструментах, ФРАНКФУРТ 20.15 Франкфурт грає і співає, ЛЯГТІ 20.05 Рапсодія муз., ЛЬОНДОН 2[illegible] Фортепіян, СТОКГОЛЬМ 22.15 Сканд. музика.

ПЯТНИЦЯ, 16. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ 19.50 Укр. комунікати, 20.55 Сучасна музика, БЕРЛІН 20.00 22.00 Комунікати, 20.15 „Кузин з Гонолюлю“ оперета, БЕРОМІНСТЕР 20.20 Швайц. композитори, БУДАПЕШТ 18.30 „Льоенгрін“ Вагнера, ДОЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.15 Патетична симфонія Чайковського, ФЛЬОРЕНЦІЯ 20.30 Вальці Штравса, ФРАНКФУРТ 20.15 Концерт, ПАРІ ПТТ 20.30 Симф. концерт, САРБРІКЕН 20.15 „Баль в опері“ оперета, МІЛЯНО 21.00 Пісні давні і нові.

СУБОТА, 17. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати,** 20.15 Оперетка, БІЛГОРОД 21.00 Концерт, БЕРЛІН 20.00 22.00 Комунікати, 20.15 Концерт орхестри й хору, БРНО 20.00 Вечір розваги, БУДАПЕШТ 22.00 Оперова музика, ГАМБУРГ 20.30 „Клівія“ опера Достеля, ГІЛЬВЕРЗУМ 20.25 Оперткові мельодії, ЛЬОНДОН 20.00 Концерт, МІНХЕН 20.15 Вес. вечір, РИМ 21.00 „Реквієм“ Берліоза, СТОКГОЛЬМ 20.55 Кабарет.

Біржа.

Львів, 14. червня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·62—90·62, Долари америк. 5.33·50—5.32·50, Долари канад. — 5.31·00—5.31·00. Фльор. гол. 283·67—283·67 Франки франц. 14·14—14·14. Франки шв. 120·30—120·30. Фунти англ. 24·19—24·99 Гульд. гдан. 100·25—100·25 Кор. данськ. 111·53—111·53. Корони норв. 125·52—125·52 Корони шведські 128·6[illegible]—128·62, Ліри іт. 19·10—19·10, Марки фінляндські 11·00—11·00 Марки нім. срібні 86·00.

Акції.

Банк Польський 105·00, Цукор 35·50—35·75, Вугіль 32·50—32·75, Ліпкоп 84·50—84·75. Моджеїв 19·25—19·30, Островець 79·00—80·00, Стараховичі 54·25—54·00, Жирардів 50·00—00·00. Габербуш 59·00
Тенденція сильніша.

Папери.

4 і пів внутрішня 60·50. 3 інвестиційна 1 ем. 77·50, серія 81·75—00·00. 2 ем. 80·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 65.00 5 колійова 61·00—61·00, 4 прем. дол. 39·50 4 консолідаційна 61·00—61·00.
Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, дня 14. червня 1939

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	2.45
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	2.50
За 1 кг. масла веcп. з оп. дає зачот	2.50
1 л. молока	0.15
1 кг. яйць	0.95

Тенденція на масло зниж[к]ова, на молоко та яйця вдержана.

СПОВІСТКИ.

Дирекція заг. осв. Ліцею й Гімназії Р. Ш. ім. І. Франка в Дрогобичі повідомляє, що вступні іспити розпічнуться: а) до І кл. гімн. 22. VI., б) до II—IV кл. гімн. 24. VI. і до І. кл. ліцею 27. VI. в 8 годині. До письменного зголошення долучити метрику, життєпис та свідоцтво з відбутих студій; остатнє можна віддати безпосередньо перед іспитом. Кандидати до IV. кл. мусять мати попередній дозвіл Кураторії. Вписи до всіх клас гімназії й ліцею відбудуться по роздачі свідоцтв [illegible] по іспитах. 1208 3—3

Гр. кат. Мала Семінарія у Львові. Вступні іспити відбудуться в днях 22, 23. і 24. червня від 8. год. 1215 3—3

ПЕРЕВЕДЕНА в дні 29. травня 1939 на річ Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил в Ходорові збірка на підставі дозволу Повітового Старостива в Бібрці з дня 25. 5. 1939 Л. поль. 10/685/39 дала суму 327 зол. 22 сот. — Виділ Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил у Ходорові.

Подяка.

Дня 9. червня 1939 у яворівському манастирі заснула в Бозі бл. **Мати Марія Олімпія Білянська,** моя невіджалувана тета, яка мене виховала, у 86 р. життя а у 71 р. чернечої служби Господу Богу в чині СС. Василіянок. Покійна яких 6[illegible] літ прожила в манастирі в Яворові і як старенька черниця була загально відома.

В імені рідні складаю найсердечнішу подяку Високопреподобній Матері Ігумені за опіку тети в її старости і в часі недуги, Високопреподобній Матері Марії, що була моїй теті ясним, сонячним промінням, несла слова розради і потіхи в останніх днях її життя. Дякую всім Впр. Сестрам за терпеливість і догляд тети в її старости і слабости і за молитви.

Дякую за відправу похоронів Впр. о. Деканові Мокрівському і прощальні слова над домовиною, Впр. о. дир. Залітачеві, Впр. о. проф. Кушнірові і Впр. о. катех. Огродникові.

Дякую Впов. Зборові Учительському, Молодежі та хорові шкіл Впр. СС. Василіянок за участь у похоронах. Дякую щиро всьому Громадянству Яворова, що проводили Покійну на місце вічного спокою.

1234 **Ольга з Білянських Сухова.**

ЛІТНИЩА

В ГАРНІЙ лісистій околиці близько Львова, догідне літнище з утриманням для кількох осіб від 1-го липня. Зголошення Лішнська, Яворів, Костюшка 18. 1229 1—5

ТРУСКАВЕЦЬ-ЖИВЕЦЬ вілля „Карпати“ вул. Дрогобицька 27 поручає вигідне поміщення. Кімнати сонячні, ціни поміркованi. 1135 6—45

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ЛІКАР просить подати добре місце до осідку. До Адміністрації під „Богата околиця“. 1238 1-2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ФОТОГРАФ РЕТУШЕР зараз знайде постійну працю. Писати до Адміністрації „Діла“ під „Фотограф“. 1228 1-3

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ мешкання в двійку або при родині. Зголошення під „Зараз“.

СОНЯЧНИЙ покій і кухня від зараз до винайму, вул. Орли ч. 11, Богданівка. 1227 2-5

РІЖНІ

КУПНО-ПРОДАЖА: Купаю до спілки льос 45 державної клясової льотерії тільки у щасливій українській колектурі Повітового Кредитового Т-ва у Львові, вул. Оборони Львова 4, партер. 1196 1-1

ОДРУЖУСЯ з панною-хлопцем, що виважеться льосом 45-ої державної клясової льотерії Повітового Кредитового Т-ва у Львові, вул. Оборони Львова 4, партер. 1196 1—1

МЕШКАННЯ шукаю недалеко щасливої української колектури клясової льотерії Повітового Кредитового Т-ва у Львові, вул. Оборони Львова 4, партер. 1196 1-1

ШУКАЙТЕ і знайдете щасливий льос в українській колектурі клясової льотерії Повітового Кредитового Т-ва у Львові, Оборони Львова 4, партер. 1196 1—1

ВАННИ цинкові, балії, засідівки, великий вибір, Заяць, Оссолінських чотирнацять. 1237 1—10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо за наймодніші бельські матеріали. — Телефон 270-25. 1211 2-1

ОГОЛОШЕННЯ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Союзу українських бруттовців і власників нафтових теренів „ПІДОЯМА“ в Дрогобичі

відбудуться 24. вересня ц. р. в год. 11 зранку у салі „Українського Касина“ в Дрогобичі з таким порядком дня:

1) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
2) Звіт Дирекції і Контрольної Комісії за діловий рік 1938-39 й уділення абсолюторії.
3) Вибір 4-ох членів Надзірної Ради
4) Внески й запити.

На випадок браку комплету вимаганого статутом Загальні Збори відбудуться того самого дня, в тім самім льокалі годину пізніше, себто в 12-ій год. вполуд. в таким самим порядком дня.

За Надзірну Раду:
1236 **Степан Олсин вр. голова.**

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan K[illegible]yn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван К[illegible] Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.